SEÐLABANKI ÍSLANDS

ÁRSSKÝRSLA 1961

REYKJAVÍK 1962

ÍSAFOLDARPRENTSMIÐJA H.F.

EFNISYFIRLIT

Bls.

Skýrsla bankastjórnar 5

1. Þróun efnahagsmála

Inngangur 5
Stefnan í efnahagsmálum, gengisbreyting 6
Greiðslujöfnuður og gjaldeyrisstaða 8
Peningamálin 11

2. Starfsemi Seðlabankans

Ný lög um Seðlabankann 18
Reikningshreyfingar Seðlabankans 19
Rekstur og hagur 21
Seðlavelta 26
Vaxtakjör 26
Gengisskráning 27
Stofnlánadeild sjávarútvegsins 27

Reikningar 1961 31

Seðlabanki Íslands

Bankastjórn 40
Bankaráð 41
Helztu starfsmenn 42

SKÝRSLA BANKASTJÓRNAR

1. Þróun efnahagsmála

INNGANGUR. Árið 1961 hefur, þegar á allt er litið, reynzt þjóðarbúskap Íslendinga hagstætt þrátt fyrir ýmis áföll, sem hann hefur orðið fyrir. Vetrarvertíðin var óhagstæð víða, sérstaklega fyrir sunnan land. Jafnframt átti togaraflotinn við sífellt aflaleysi að stríða allt árið, og var heildarafli togaranna ekki nema 46% af meðalafla áranna 1957—1959. Auknar siglingar togaranna og hagstætt verð, sem oft fékkst á erlendum mörkuðum, bætti hér nokkuð úr skák, en nægði þó á engan hátt til að bæta upp aflabrestinn, enda urðu margir togarar að hætta rekstri á árinu, en aðrir söfnuðu miklum lausaskuldum vegna taprekstrar.

Á móti þessum erfiðleikum kom stóraukin síldveiði, bæði á sumarvertíð fyrir norðan land og austan og haustvertíð fyrir Suðvesturlandi. Má þakka þennan aukna afla að verulegu leyti nýrri veiðitækni, sem vaxandi fjöldi báta hefur tekið upp og vonir standa til að geri síldveiðarnar að árvissari atvinnugrein en reyndin hefur verið áður fyrr. Verðlag á síldarafurðum batnaði einnig á árinu frá því, sem var 1960, sérstaklega hækkaði verð á síldarmjöli, og hagstæðir samningar tókust um sölu á miklu magni af saltsíld. Aftur á móti lækkaði verð á síldarlýsi mjög og hefur aldrei verið eins lágt og nú síðan fyrir síðustu styrjöld. Þegar á heildina er litið, hefur verð á útflutningsafurðum batnað verulega á árinu 1961, en það nægði þó ekki til fulls til að bæta upp þær verðlækkanir, sem áttu sér stað á árinu 1960.

Heildarfiskaflinn á árinu 1961 var samkvæmt bráðabirgðatölum 634 þús. tonn á móti 514 þús. tonnum 1960, og er þetta mesti ársafli, sem orðið hefur. Verðmæti aflans jókst hins vegar ekki að sama skapi, þar sem aflaaukningin stafaði svo að segja eingöngu af auknum síldarafla. Áætlað er, að heildarframleiðsluverðmæti sjávarafurða á árinu 1961 hafi numið nærri 3.000 millj. króna á móti 2.628 millj. kr. 1960 og 2.838 millj. kr. 1959, og eru þá allar tölurnar umreiknaðar til sama verðs og þess gengis, sem nú er í gildi.

Um framleiðslu annarra atvinnuvega liggja enn ekki fyrir miklar tölulegar upplýsingar. Þó er ljóst, að um verulega framleiðsluaukningu í landbúnaði var að ræða, og jókst mjólkurframleiðslan um 8% og framleiðsla kinda-

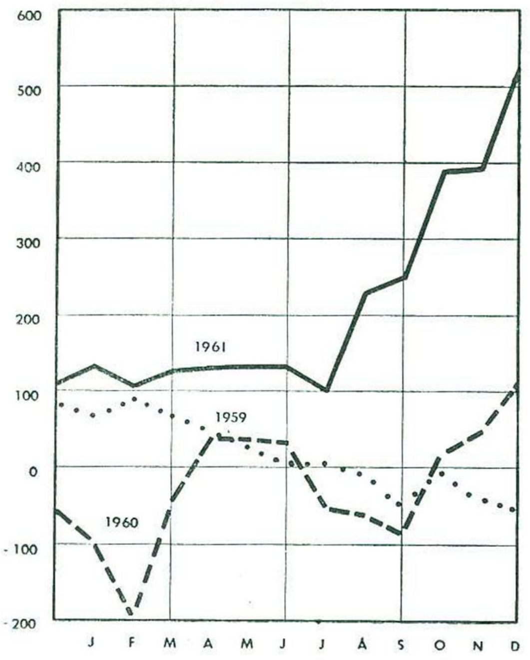

Aðstaða bankanna gagnvart útlöndum.

kjöts um 13%. Einnig bendir allt til þess, að framleiðsla í iðnaði hafi verið jafnmikil eða jafnvel heldur meiri en árið 1960, t. d. jókst framleiðsla sements um 4% og köfnunarefnisáburðar um 2%. Af þessu virðist óhætt að draga þá ályktun, að heildarverðmæti þjóðarbúsins á árinu 1961 hafi aukizt allverulega, en of snemmt er að gera um það ákveðna áætlun á grundvelli þeirra talna, sem nú liggja fyrir.

STEFNAN Í EFNAHAGSMÁLUM, GENGISBREYTING. Um áramótin 1960—1961 hafði náðst sæmilegt jafnvægi í efnahagsmálum, bæði inn á við og út á við, þótt árangurinn af efnahagsráðstöfununum í febrúar 1960 yrði ekki eins mikill og skyldi á því ári vegna óhagstæðra ytri aðstæðna. Í desemberlok 1960 var þó talið tímabært að lækka vexti almennt um 2%, en að öðru leyti var mörkuð svipuð stefna í peningamálum á árinu 1961 og fylgt hafði verið árið áður. Var nauðsynlegt að leggja megináherzlu á það á árinu að tryggja það jafnvægi, sem náðst hafði, auka gjaldeyrisforðann og styrkja aðstöðu þjóðarbúsins út á við.

Ný viðhorf sköpuðust í efnahagsmálum um vorið, þegar kom til víðtækra kaupdeilna, sem leiddu til verkfalla, er lömuðu mikinn hluta efnahagsstarfseminnar í rúman mánuð. Tilraunir til að leysa þessar deilur með hóflegum kauphækkunum urðu að engu, og að lokum var yfirleitt samið um 14—17% kauphækkanir auk 4% hækkunar, er koma skal til framkvæmda um mitt ár 1962. Ekki leið langur tími frá lokum verkfallanna, áður en svo að segja allir launþegar höfðu náð samningum um hliðstæðar hækkanir.

Það var frá upphafi ljóst, að þessar

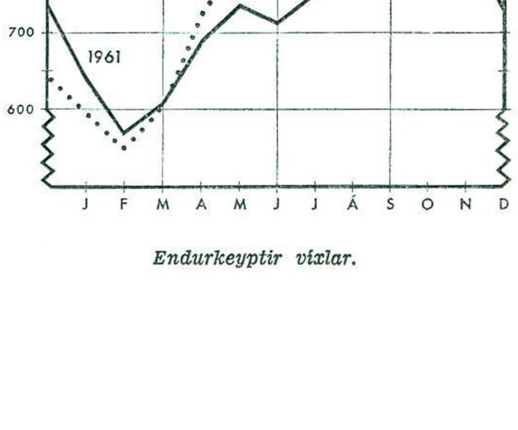

Endurkeyptir víxlar.

kaupgjaldshækkanir voru mun meiri en það, sem atvinnuvegirnir gátu risið undir vegna aukinna afkasta. Áhrif þeirra hlutu því einkum að koma fram með tvennu móti. Annars vegar hlutu þær að hafa í för með sér versnandi afkomu útflutningsatvinnuveganna og leiða að lokum til samdráttar í ýmsum greinum þeirra. Hins vegar var fyrirsjáanlegt, að hin mikla tekjuaukning, sem af kaupbreytingunum leiddi, mundi koma fram í aukinni eftirspurn eftir erlendum gjaldeyri. Hvort tveggja mundi því þetta verða til þess að spilla því jafnvægi, sem náðst hafði í viðskiptum þjóðarbúsins út á við, og valda nýrri verðbólgu.

Til þess að koma í veg fyrir þessa þróun ákvað ríkisstjórnin, að breyting á gengi krónunnar væri óumflýjanleg, og eftir að hafa rætt málið við bankastjórn Seðlabankans, gaf hún út bráðabirgðalög 1. ágúst, þar sem Seðlabankanum var falið að ákveða gengi íslenzku krónunnar, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar. Hinn 3. ágúst ákvað bankastjórn Seðlabankans nýtt stofngengi krónunnar, 43 krónur hver bandarískur dollar, er var 11,6% lækkun frá því gengi, sem áður var í gildi.

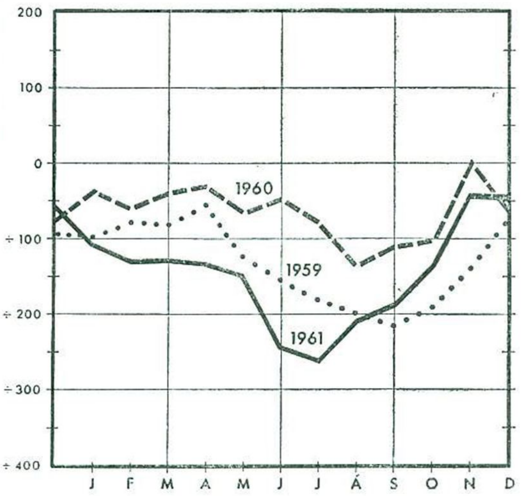

Aðstaða ríkissjóðs gagnvart Seðlabankanum og verðbréfaeign Seðlabankans.

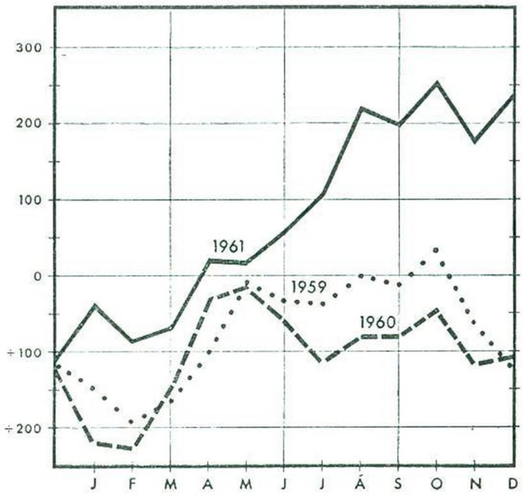

Aðstaða banka, sparisjóða og fjárfestingarlánastofnana gagnvart Seðlabankanum.

Bankastjórn Seðlabankans var þeirrar skoðunar, að eina færa leiðin til þess að leysa úr þeim vanda, sem kauphækkanirnar sköpuðu, væri breyting á genginu, ef forðast átti samdrátt í efnahagslífinu eða endurhvarf til hafta- og uppbótakerfisins. Jafnframt taldi hún mikilvægt, að gripið væri til gagnráðstafana strax, en ekki látið reka á reiðanum, unz gjaldeyrisskortur eða stöðvun útflutningsframleiðslunnar krefðist nýrra aðgerða. Mundi slíkur dráttur óhjákvæmilega hafa valdið erfiðleikum og gefið spákaupmennsku byr undir báða vængi.

Með gengisbreytingunni og þeim ráðstöfunum, sem henni fylgdu, tókst að koma að mestu í veg fyrir þær óhagstæðu afleiðingar, sem kauphækkan-

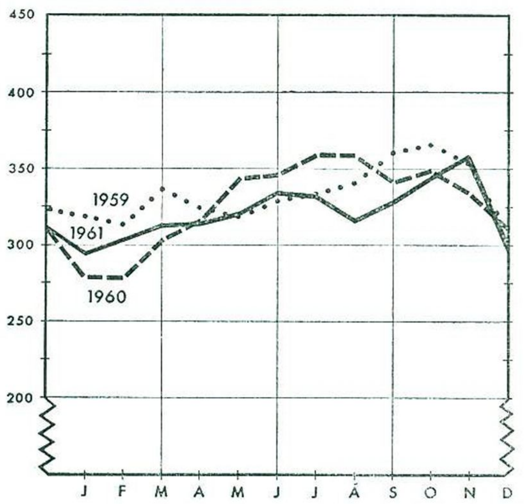

Mótvirðisfé og geymslufé.

irnar hefðu ella haft á þróun efnahagsmála, enda var til þeirra gripið, áður en truflandi áhrif voru farin að koma fram, svo teljandi væri, í gjaldeyrisstöðu bankanna eða starfsemi atvinnuveganna. Jafnframt varð ekki komizt hjá, að kauphækkanirnar og gengislækkunin hefðu skjót og víðtæk áhrif á allt innlent verðlag, enda hækkaði vísitala framfærslukostnaðar um 10,6% á tímabilinu frá júní til desember. Svo miklar verðhækkanir hljóta ætíð að hafa í för með sér nýja hættu á þenslu og aukinni eftirspurn, bæði vegna fjárfestingar og neyzlu. Sérstök vandamál skapast, vegna þess að atvinnuvegirnir þurfa á að halda auknu rekstrarfé vegna hærri tilkostnaðar og vöruverðs, og veldur það nýrri eftirspurnaröldu eftir lánsfé úr bankakerfinu. Er af þessum sökum þörf sérstaks aðhalds og gætni í útlánum bankanna til þess að koma í veg fyrir útlánaþenslu, samfara því sem atvinnuvegunum sé þó séð fyrir þeirri rekstrarfjáraukningu, sem er nauðsynleg til þess að halda uppi eðlilegri framleiðslustarfsemi í landinu.

GREIÐSLUJÖFNUÐUR OG GJALDEYRISSTAÐA. Mikil breyting til batnaðar varð á stöðu þjóðarbúsins út á við á árinu 1960. Það kom hins vegar ekki fram í bættum greiðslujöfnuði við útlönd á því ári vegna hins gífurlega mikla skipainnflutnings, sem þá átti sér stað. Áframhald varð á þessari hagstæðu þróun á árinu 1961, en jafnframt batnaði greiðslujöfnuðurinn mjög verulega bæði vegna aukins útflutnings og minni innflutnings á skipum og flugvélum.

Samkvæmt skýrslum Hagstofunnar var vöruskiptajöfnuðurinn óhagstæður um 130 millj. kr. á árinu 1961, en um 798 milljónir á árinu 1960, en innflutningur skipa og flugvéla nam 596 millj-

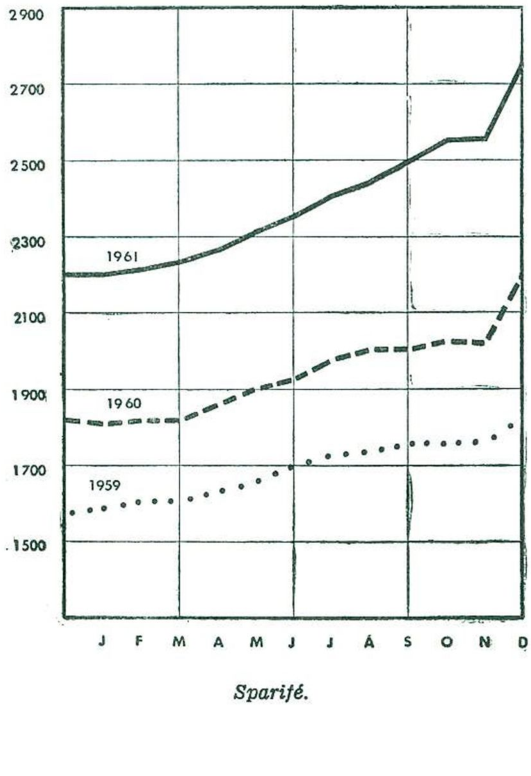

Sparifé.

1. tafla. Gjaldeyrisstaða bankanna.

Í þús. kr.	Erl. bankar, verðbréf og mynt, nettó (1)	Víxlar og aðrar innheimtur á útlönd (2)	Skuld við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn (3)	Skuld við Evrópusjóðinn (4)	Staða í frjálsum gjaldeyri samtals (5)	Staða í vöruskiptagjaldeyri (6)	Gjaldeyrisstaða samtals: Skv. gengi á hverjum tíma (7)	Gjaldeyrisstaða samtals: Umreiknað skv. núverandi gengi (8)
Árslok 1955 ..	66.031	61.837	—	—	127.868	÷ 19.521	**108.347**	286.144
Árslok 1956 ..	67.518	27.919	—	—	95.437	÷ 33.372	**62.065**	163.914
Árslok 1957 ..	9.989	22.378	—	—	32.367	÷ 17.813	**14.554**	38.437
Árslok 1958 ..	100.887	7.293	—	—	108.180	÷ 21.651	**86.529**	228.523
1959:								
Janúar	85.362	8.552	—	—	93.914	÷ 26.605	**67.309**	177.763
Febrúar ...	82.033	9.642	—	—	91.675	÷ 431	**91.244**	240.975
Marz	64.423	10.482	—	—	74.905	÷ 7.747	**67.158**	177.364
Apríl	58.949	11.520	—	—	70.469	÷ 11.762	**58.707**	155.045
Maí	40.871	13.038	—	—	53.909	÷ 19.004	**34.905**	92.184
Júní	54.165	6.212	—	—	60.377	÷ 46.573	**13.804**	36.456
Júlí	28.786	11.123	—	—	39.909	÷ 23.954	**15.955**	42.137
Ágúst	7.167	8.382	—	—	15.549	÷ 24.368	÷ **8.819**	÷ 23.291
September .	÷ 19.437	7.760	—	—	÷ 11.677	÷ 35.774	÷ **47.451**	÷125.318
Október ...	÷ 12.954	7.013	—	—	÷ 5.941	÷ 6.094	÷ **12.035**	÷ 31.784
Nóvember .	÷ 16.003	10.332	—	—	÷ 5.671	÷ 29.657	÷ **35.328**	÷ 93.301
Desember ..	÷ 46.389	5.986	—	—	÷ 40.403	÷ 14.031	÷ **54.434**	÷143.760
1960:								
Janúar	÷ 70.475	4.747	—	—	÷ 65.728	÷ 25.980	÷ **91.708**	÷242.201
Febrúar ...	÷104.628	9.479	÷107.281	—	÷202.430	11.173	÷**191.257**	÷216.120
Marz	145.934	22.889	÷107.815	÷190.000	÷128.992	87.285	÷ **41.707**	÷ 47.129
Apríl	153.748	50.074	÷107.943	÷190.000	÷ 94.121	134.756	**40.635**	45.918
Maí	196.996	62.016	÷184.134	÷190.000	÷115.122	154.654	**39.532**	44.671
Júní	239.731	88.407	÷184.134	÷266.000	÷121.996	156.860	**34.864**	39.396
Júlí	190.124	76.345	÷184.134	÷266.000	÷183.665	132.858	÷ **50.807**	÷ 57.412
Ágúst	313.275	41.521	÷260.327	÷266.000	÷171.531	104.376	÷ **67.155**	÷ 75.885
September .	321.838	21.470	÷260.327	÷266.000	÷183.019	100.593	÷ **82.426**	÷ 93.141
Október ...	417.238	23.505	÷260.327	÷266.000	÷ 85.584	106.880	**21.296**	24.064
Nóvember .	461.459	26.174	÷260.327	÷266.000	÷ 38.694	88.658	**49.964**	56.459
Desember ..	502.009	25.378	÷260.327	÷266.000	1.060	111.233	**112.293**	126.891
1961:								
Janúar	534.501	16.863	÷260.327	÷266.000	25.037	108.903	**133.940**	151.352
Febrúar ...	512.095	36.360	÷260.327	÷266.000	22.128	87.187	**109.315**	123.526
Marz	579.052	24.187	÷260.327	÷266.000	76.912	54.050	**130.962**	147.987
Apríl	602.073	19.624	÷260.327	÷266.000	95.370	36.173	**131.543**	148.644
Maí	626.997	20.103	÷260.327	÷266.000	120.773	12.677	**133.450**	150.799
Júní	680.743	7.665	÷260.327	÷266.000	162.081	÷ 28.613	**133.468**	150.819
Júlí	669.474	29.027	÷260.327	÷266.000	172.174	÷ 67.381	**104.793**	118.416
Ágúst	848.257	41.906	÷294.562	÷301.000	294.601	÷ 64.225	**230.376**	230.376
September .	887.263	44.473	÷294.562	÷301.000	336.174	÷ 85.456	**250.718**	250.718
Október ...	1.026.838	21.439	÷294.562	÷301.000	452.715	÷ 63.640	**389.075**	389.075
Nóvember .	1.045.526	5.982	÷294.562	÷301.000	455.946	÷ 62.324	**393.622**	393.622
Desember .	1.066.038	11.276	÷294.562	÷215.000	567.752	÷ 41.159	**526.593**	526.593

Skýringar við 1. töflu. Allar tölur í töflunni, að undanskildum 8. lið, eru miðaðar við skráð gengi á hverjum tíma, þ. e. tölur frá árslokum 1955 til janúarloka 1960 eru miðaðar við skráð gengi fyrir gengisbreytinguna í febrúar 1960, en tölur frá og með ágúst 1961 eru miðaðar við gengi eftir 4. ágúst 1961. Ef umreikna á eldri tölur til núverandi gengis, þarf að margfalda tölur fyrir tímabilið 1955—janúar 1960 með 264,1, en með 113,0 fyrir tímabilið febrúar 1960—júlí 1961.

Í 1. lið töflunnar er aðstaða bankanna gagnvart erlendum bönkum, verðbréfaeign, gulleign Seðlabankans, gullframlag til Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, seðlar og erlend mynt.

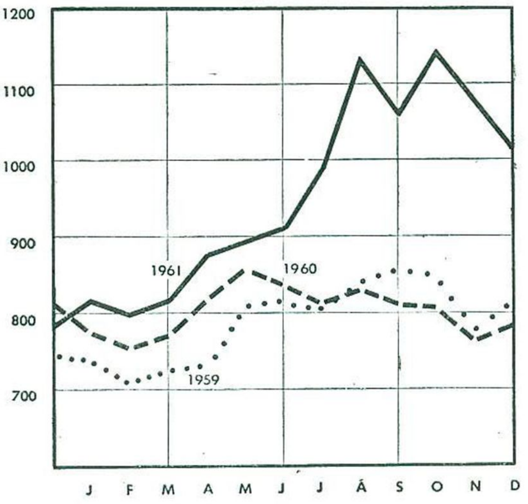

Veltiinnlán.

ónum árið 1960, en 183 milljónum árið 1961. Í þessum tölum er reiknað með nýja genginu frá ágústmánuði 1961, en til þess tíma á því gengi, sem gilti frá 20. febrúar 1960. Eins og kunnugt er, er í tölum Hagstofunnar reiknað með fob.-verði á útflutningi, en cif.-verði á innflutningi. Með þessu fæst ekki réttur samanburður, þar sem innflutningstölurnar hækka, sem nemur flutningsgjöldum, tryggingum og öðrum kostnaði. Sé bæði inn- og útflutningur reiknaður á fob.-verði og á sama gengi allt árið, kemur í ljós, að vöruskiptajöfnuðurinn hefur verið hagstæður á árinu 1961 um hér um bil 100 millj. kr. Jafnframt sýna bráðabirgðatölur hagstæðari jöfnuð á duldum greiðslum á árinu 1961 en árið áður.

Enn er alllangt í land, að fyrir liggi endanlegar tölur um greiðslujöfnuðinn í heild á árinu 1961, en samkvæmt bráðabirgðaáætlun hefur greiðslujöfnuður á vörum og þjónustu verið hagstæður á árinu um 200—250 millj. kr., en segja má, að þessi tala sýni rekstrarafkomu þjóðarbúsins út á við. Er þetta í fyrsta sinn, sem greiðslujöfnuður þjóðarbúsins út á við er hagstæður, síðan styrjöldinni lauk. Er því óhætt að segja, að náðst hafi mjög mikilvægur árangur í þeirri viðleitni að styrkja stöðu þjóðarinnar gagnvart útlöndum.

Gjaldeyrisstaða bankanna batnaði á árinu 1961 um 400 millj. kr., reiknað á núgildandi gengi. Þar af batnaði staðan í frjálsum gjaldeyri um 567 millj. kr., en staðan í vöruskiptagjaldeyri versnaði um 167 milljónir, og stafaði það fyrst og fremst af skuldasöfnun við Rússland vegna minni útflutnings þangað. Hin bætta gjaldeyrisstaða bankanna er samkvæmt þessu um 150—200 milljónir umfram þann greiðsluafgang, sem átti sér stað á árinu vegna viðskipta með vörur og þjónustu. Mismunurinn stafar í fyrsta lagi af óafturkræfu framlagi frá Bandaríkjunum, en af því voru 85 millj. kr. notaðar á

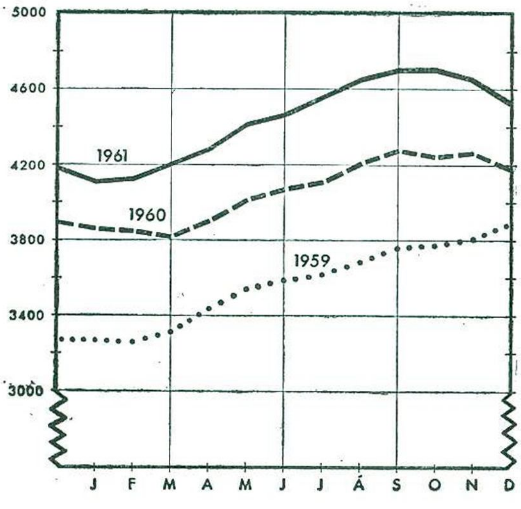

Heildarútlán.

árinu, og í öðru lagi af ýmsum fjármagnshreyfingum, en þar af var aukning stuttra vörukaupalána innflytjenda 52 milljónir. Samkvæmt bráðabirgðatölum námu nýjar lántökur til langs tíma á árinu 364 millj. kr., en afborganir slíkra lána 389 milljónum. Virðast því erlendar skuldir þjóðarinnar til langs tíma hafa lækkað nokkuð á árinu. Til samanburðar má geta þess, að á árunum 1956—1960 jukust erlendar skuldir til langs tíma um samtals 1.640 millj. kr., reiknað á núgildandi gengi, eða að meðaltali um 328 millj. kr. á ári.

Jafnframt þeirri miklu bót, sem átti sér stað á gjaldeyrisstöðu bankanna og greiðslujöfnuðinum á árinu 1961, átti sér stað birgðaaukning á útflutningsvörum, er nam um 186 millj. kr.

PENINGAMÁLIN. Þróun peningamála á árinu 1961 var yfirleitt hagstæð, spariinnlán jukust meir en nokkru sinni fyrr, og þrátt fyrir meiri útlánaaukningu en æskileg var batnaði staða bankakerfisins gagnvart Seðlabankanum, svo að grundvöllur skapaðist fyrir aukinn gjaldeyrisforða. Verður nú rætt um helztu þætti peningamálanna.

Í heild batnaði staða innlendra aðila við Seðlabankann mjög verulega á árinu, en jafnframt jókst gjaldeyriseign hans. Aðstaða banka og annarra peningastofnana við Seðlabankann batnaði um 294 millj. kr. á árinu 1961, og skiptist það í aðalatriðum sem hér segir. Skuldir vegna endurkaupa á afurðavíxlum hækkuðu um 57 millj. kr. Aðstaða banka og sparisjóða gagnvart Seðlabankanum batnaði um 620 milljónir, en skuldir fjárfestingarlánastofnana jukust um 269 milljónir. Hin bætta staða bankanna samfara auknum skuldum fjárfestingarlánastofnana stafaði að verulegu leyti af starfsemi Stofnlánadeildarinnar á árinu, sem rætt er um frekar síðar. Samkvæmt nýjum lögum, sem sett voru um starfsemi deildarinnar, veitti hún lán, er fara skyldu til að breyta stuttum skuldum sjávarútvegsins í löng lán. Jafnframt skyldu viðskiptabankarnir, er við þessum lánum tóku fyrir hönd viðskiptamanna sinna, bæta stöðu sína gagnvart Seðlabankanum jafnmikið og nam útlánaaukningu Stofnlánadeildarinnar. Alls námu útlán Stofnlánadeildarinnar á árinu 1961 298 millj. kr., og fór meginhluti þeirrar upphæðar ýmist til að lækka skuldir viðskiptabankanna við Seðlabankann eða auka innstæður þeirra hjá honum. Varð þetta meðal annars til þess, að Útvegsbankinn greiddi að miklu leyti upp eldri skuldir sínar við Seðlabankann, enda lækkuðu

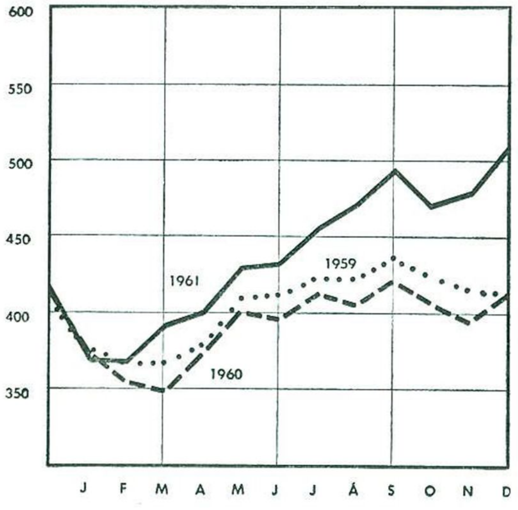

Seðlavelta.

skuldir banka og sparisjóða gegn verðbréfum á árinu úr 141 í 41 millj. kr. og aðrar reikningsskuldir úr 74 milljónum í 6 milljónir. Auk stofnlánadeildarlána átti innlánsbindingin meginþátt í því að auka innstæður banka og annarra innlánsstofnana við Seðlabankann, en alls jukust innstæður á bundnum reikningum um 253 millj. kr. á árinu 1961. Þegar litið er á peningastofnanir í heild, er því óhætt að fullyrða, að innlánsbindingin hafi átt drýgstan þátt í bættri stöðu þessara aðila við Seðlabankann á árinu 1961 og þar með í þeirri aukningu gjaldeyriseignar, sem þá átti sér stað.

Reglur um innlánsbindingu voru fyrst settar á árinu 1960, og var þá gert ráð fyrir, að bundinn yrði helmingur af aukningu innlána á því ári. Við lokauppgjör innlánsbindingar fyrir árið 1960, sem fram fór fyrst á árinu 1961, var ákveðið að lækka bindiskyldu fyrir árið 1960 úr 50% í 30%, og jafnframt var sama bindiskylda ákveðin fyrir árið 1961. Jafnframt var sú nýja regla upp tekin, að lágmarks-innlánsbinding fyrir hverja stofnun á árinu 1961 skyldi vera 3% af heildarinnstæðu.

Staða ríkissjóðs á aðalviðskiptareikningi batnaði úr 35 millj. kr. skuld í árslok 1960 í 39 millj. kr. innstæðu í árslok 1961 eða alls um 74 millj. kr. Hins vegar batnaði aðstaða ríkissjóðs og ríkisstofnana í heild um 172 millj. kr., en jafnframt jukust verðbréfakaup Seðlabankans, sem að meginhluta voru vegna þessara aðila, um 89 milljónir, svo að samtals batnaði staðan á þessum reikningsliðum öllum um 83 millj. kr.

Mikil þensla átti sér stað í viðskiptum bankakerfisins á árinu 1961, og jukust útlán, innlán og peningamagn mjög mikið. Aukning spariinnlána nam samtals í bönkum og sparisjóðum 550 millj. kr. á móti 374 millj. kr. aukningu á árinu 1960. Er þetta meiri aukning spariinnlána en nokkru sinni fyrr, og nam hlutfallsleg aukning á árinu 25%. Jafnframt jukust veltiinnlán, það er að segja innstæður á hlaupareikningum og sparisjóðsávísanabókum, einnig mjög mikið eða samtals um 236 millj. kr. eða um 30%. Á árinu 1960 lækkuðu hins vegar veltiinnlán um 35 millj. kr. Verður nánar vikið að þessari þróun veltiinnlána hér á eftir.

Útlánaaukning banka og sparisjóða á árinu 1961 nam 349 millj. kr. á móti 298 millj. kr. útlánum á árinu 1960. Þessi tala um útlánin á árinu 1961 gefur þó ranga mynd af þróuninni, þar sem mjög háum upphæðum af útlánum bankanna var breytt í löng lán úr Stofnlánadeild sjávarútvegsins á árinu.

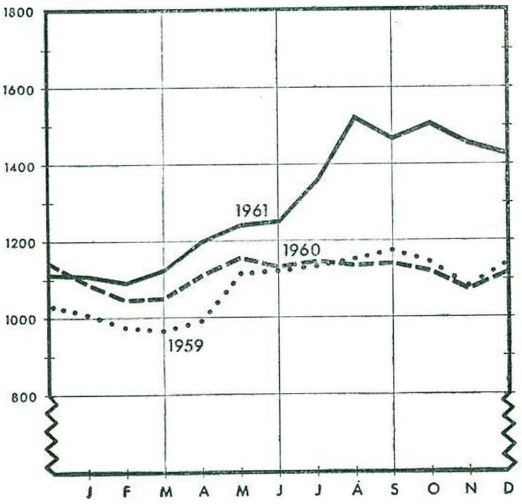

Peningamagn.

Alls námu útlán Stofnlánadeildarinnar, sem afgreidd voru 1961, 298 millj. kr. Þessari upphæð þarf því að bæta við útlánaaukningu bankanna, og verður þá aukning heildarútlánanna 647 milljónir, og gefur sú tala rétta mynd af hinni raunverulegu útlánaþróun á árinu. Til samanburðar við þessa aukningu útlána jukust heildarinnlán í bönkum og sparisjóðum á árinu um 786 millj. kr. Útlánaaukningin varð hins vegar allmiklu meiri en aukning spariinnlána, sem hækkuðu á árinu um 550 millj. kr., eins og áður segir. Er þetta óhagstæðari þróun en á árinu 1960, en þá var aukning spariinnlána 77 milljónum meiri en útlánaaukningin.

Þær tölur, sem nú hafa verið raktar, sýna, að átt hafi sér stað meiri peningaþensla á árinu 1961 en árið áður. Kemur það bæði fram í aukinni seðlaveltu, en aukning hennar nam 96 millj. kr., og í aukningu veltiinnlána. Peningamagnið, eins og það er skilgreint í peningamálaskýrslum bankans, það er að segja seðlavelta og tékkareikningar í innlánsstofnunum að frádregnu geymslufé, jókst á árinu 1961 um 315 millj. kr. eða 28%. Þessi mikla aukning peningamagnsins er að verulegu leyti eðlileg með tilliti til verð- og kauphækkana á árinu, svo og aukinnar framleiðslu, og því ekki öruggt merki þess, að hér sé í uppsiglingu óhófleg peningaþensla. Eins og sakir standa, er því ekki tímabært að grípa til sérstakra gagnráðstafana í þessum efnum, en að því getur komið, ef sama þróun heldur áfram. Bankastjórnin telur þá jafnframt nauðsynlegt, að þeirri stefnu, sem fylgt hefur verið í peningamálum og fjármálum að undanförnu, verði í meginatriðum haldið óbreyttri nú enn um sinn.

2. tafla. Yfirlitstölur úr reikningum banka og sparisjóða.

Í millj. kr.	Peningamagn (seðlar og tékka-reikningar) (1)	Sparifé (að frádregnum innstæðum í ávisanabókum) (2)	Mótvirðisfé og geymslufé (3)	Heildar-útlán viðskiptabanka og sparisjóða (4)	Lán Seðlab. til ríkissjóðs og fjárfest.l.st. nettó (5)	Gjaldeyris-staða bankanna (6)
Árslok 1955	716,7	1.098,2	234,6	2.210,4	164,0	108,3
„ 1956	770,5	1.234,4	234,5	2.463,0	150,3	62,1
„ 1957	891,6	1.396,6	280,1	2.744,6	167,0	14,5
„ 1958	1.037,5	1.578,3	325,4	3.279,3	131,7	86,5
Mánaðarlok 1959:						
Janúar	1.012,6	1.591,5	319,9	3.277,4	131,4	67,3
Febrúar	978,9	1.607,9	314,8	3.271,1	112,9	91,2
Marz	972,6	1.612,4	338,1	3.323,4	124,4	67,2
Apríl	998,0	1.634,6	325,7	3.447,7	87,6	58,7
Maí	1.119,4	1.659,5	319,9	3.550,6	155,7	34,9
Júní	1.131,2	1.704,8	330,7	3.599,4	191,4	13,8
Júlí	1.140,2	1.731,7	334,9	3.630,7	236,5	16,0
Ágúst	1.158,7	1.746,5	342,2	3.694,2	252,4	÷ 8,8
September	1.178,9	1.763,0	362,9	3.772,8	258,8	÷ 47,4
Október	1.150,2	1.765,1	367,4	3.784,2	227,7	÷ 12,0
Nóvember	1.085,6	1.769,2	354,5	3.821,0	169,9	÷ 35,3
Desember	1.146,1	1.828,6	312,3	3.899,1	110,2	÷ 54,4
Mánaðarlok 1960:						
Janúar	1.092,6	1.817,6	279,0	3.866,2	62,1	÷ 91,7
Febrúar	1.053,6	1.824,7	278,7	3.858,9	85,8	÷191,2
Marz	1.053,7	1.823,5	305,0	3.826,4	83,0	÷ 41,7
Apríl	1.114,7	1.865,6	317,8	3.909,9	67,2	40,6
Maí	1.162,3	1.908,6	345,6	4.020,9	105,4	39,5
Júní	1.138,2	1.935,5	347,6	4.074,6	82,9	34,9
Júlí	1.153,1	1.983,7	359,3	4.117,0	199,4	÷ 50,8
Ágúst	1.140,4	2.007,0	360,5	4.214,7	182,5	÷ 67,2
September	1.147,3	2.011,0	342,8	4.282,1	157,8	÷ 82,4
Október	1.127,0	2.033,4	350,3	4.250,7	149,6	21,3
Nóvember	1.079,5	2.025,8	335,4	4.272,5	79,0	50,0
Desember	1.117,1	2.202,6	313,7	4.196,7	85,7	112,3
Mánaðarlok 1961:						
Janúar	1.114,4	2.205,8	296,9	4.114,7	132,7	133,9
Febrúar	1.093,1	2.220,1	305,2	4.132,3	149,8	109,3
Marz	1.134,4	2.239,4	313,2	4.213,1	163,8	131,0
Apríl	1.201,1	2.270,2	315,6	4.293,8	147,8	131,5
Maí	1.244,1	2.320,3	322,8	4.429,2	151,8	133,5
Júní	1.255,4	2.362,5	336,6	4.474,9	247,0	133,5
Júlí	1.359,3	2.413,8	333,4	4.568,6	277,4	104,8
Ágúst	1.524,0	2.450,0	317,6	4.659,9	266,3	230,4
September	1.473,1	2.500,5	329,4	4.713,4	300,4	250,7
Október	1.519,9	2.553,7	346,0	4.714,3	323,1	389,1
Nóvember	1.458,9	2.563,2	361,1	4.667,1	256,6	393,6
Desember	1.432,4	2.752,2	305,8	4.544,0	344,8	526,6

1) Peningamagn: Samanlögð seðlavelta, innstæður í sparisjóðsávísanareikningum og hlaupareikningum viðskiptabanka og sparisjóða að frádregnu geymslufé vegna innflutnings og enn fremur hlaupareikningsinnstæður í Seðlabankanum aðrar en innstæður ríkissjóðs og mótvirði bandarískra vörukaupalána (P.L. 480 lána).

2) Mótvirðisfé og geymslufé: Auk mótvirðisfjár á reikningum Seðlabankans er hér með talið mótvirði bandarískra vörukaupalána og geymslufé vegna innflutnings.

3) Heildarútlán: Sama tala og í 9. dálki 4. töflu.

4) Lán Seðlabanka til ríkissjóðs og fjárfestingarlánast., nettó: Samanlagðar tölur úr 2., 5. og 6. dálki í 3. töflu.

5) Gjaldeyrisstaða bankanna: Sama tala og í 7. dálki 1. töflu.

3. tafla. Úr reikningum Seðlabankans.

Í millj. kr.	*Seðla-velta* (1)	*Aðstaða ríkissj. og ríkisstofn. (nettó)* (2)	*Endurk. víxlar* (3)	*Aðstaða banka og sparisjóða (nettó)* (4)	*Aðstaða fjárfest.-lánastofnana (nettó)* (5)	*Verð-bréf* (6)	*Mótvirðisfé* (7)
Árslok 1955 . ..	313,3	÷ 72,7	÷ 377,2	÷ 89,6	÷ 67,9	÷ 23,4	191,5
Árslok 1956 . ..	347,9	÷ 70,9	÷ 416,2	÷ 92,7	÷ 44,2	÷ 35,2	190,4
Árslok 1957 . ..	362,8	÷ 76,9	÷ 457,8	÷ 79,1	÷ 46,5	÷ 43,6	198,1
Árslok 1958 . ..	407,4	÷ 40,8	÷ 644,6	÷ 74,1	÷ 39,1	÷ 51,8	207,8
Mánaðarlok 1959:							
Janúar	377,9	÷ 41,0	÷ 598,7	÷ 109,0	÷ 35,8	÷ 54,6	214,4
Febrúar	367,6	÷ 20,4	÷ 552,2	÷ 151,7	÷ 38,3	÷ 54,2	211,2
Marz	366,4	÷ 25,1	÷ 606,3	÷ 116,9	÷ 45,9	÷ 53,4	218,5
Apríl	376,7	48,1	÷ 727,8	÷ 63,4	÷ 35,1	÷ 100,6	213,6
Maí	408,8	÷ 22,8	÷ 806,6	28,1	÷ 33,7	÷ 99,2	216,5
Júní	410,6	÷ 60,7	÷ 802,7	3,7	÷ 34,7	÷ 96,0	230,0
Júlí	422,2	÷ 86,3	÷ 795,3	20,6	÷ 54,6	÷ 95,6	242,8
Ágúst	421,0	÷ 100,7	÷ 848,3	57,7	÷ 54,9	÷ 96,8	235,8
September . ..	434,5	÷ 117,1	÷ 881,2	35,6	÷ 46,2	÷ 95,5	243,6
Október	423,1	÷ 93,1	÷ 911,6	77,4	÷ 39,3	÷ 95,3	241,6
Nóvember . ..	413,4	÷ 44,3	÷ 863,9	÷ 24,4	÷ 33,3	÷ 92,3	239,3
Desember . ..	412,2	23,2	÷ 857,5	÷ 83,0	÷ 37,0	÷ 95,5	226,9
Mánaðarlok 1960:							
Janúar	372,2	62,8	÷ 780,8	÷ 189,8	÷ 27,1	÷ 97,8	218,8
Febrúar	354,7	51,8	÷ 768,5	÷ 197,4	÷ 28,2	÷ 109,4	214,8
Marz	348,8	70,1	÷ 796,0	÷ 99,0	÷ 45,7	÷ 107,4	232,1
Apríl	372,2	72,3	÷ 882,4	11,0	÷ 39,2	÷ 100,3	236,0
Maí	403,0	37,6	÷ 905,1	31,2	÷ 42,4	÷ 100,6	243,0
Júní	397,1	59,3	÷ 875,8	÷ 20,1	÷ 37,1	÷ 105,1	247,9
Júlí	414,7	÷ 35,9	÷ 837,4	÷ 64,9	÷ 46,7	÷ 110,8	259,1
Ágúst	407,1	÷ 22,3	÷ 895,8	÷ 31,9	÷ 48,9	÷ 111,3	259,3
September . ..	422,5	3,5	÷ 931,3	÷ 29,2	÷ 50,4	÷ 110,9	250,7
Október	408,0	13,9	÷ 889,9	6,1	÷ 49,0	÷ 114,5	256,3
Nóvember ..	395,2	114,9	÷ 831,1	÷ 80,8	÷ 33,8	÷ 113,1	250,9
Desember . ..	414,0	55,4	÷ 737,2	÷ 76,2	÷ 28,8	÷ 112,3	232,2
Mánaðarlok 1961:							
Janúar	369,7	12,3	÷ 643,5	÷ 11,2	÷ 23,5	÷ 121,5	219,3
Febrúar	367,7	÷ 6,5	÷ 572,1	÷ 62,2	÷ 21,4	÷ 121,9	226,1
Marz	391,6	÷ 8,1	÷ 609,8	÷ 30,3	÷ 37,0	÷ 118,7	232,9
Apríl	401,6	÷ 17,6	÷ 692,4	34,2	÷ 10,8	÷ 119,3	235,4
Maí	429,0	÷ 24,1	÷ 738,3	24,3	÷ 4,7	÷ 123,0	240,3
Júní	434,1	÷ 110,2	÷ 714,5	66,0	÷ 4,5	÷ 132,2	242,4
Júlí	455,5	÷ 126,4	÷ 754,1	121,3	÷ 10,6	÷ 140,4	242,2
Ágúst	470,5	÷ 66,5	÷ 858,2	285,3	÷ 61,0	÷ 138,8	231,0
September ...	493,2	÷ 15,8	÷ 885,0	314,9	÷ 114,5	÷ 169,7	239,5
Október	471,5	33,2	÷ 892,5	447,4	÷ 190,0	÷ 166,3	248,8
Nóvember	479,6	126,7	÷ 829,1	398,2	÷ 218,6	÷ 164,7	256,3
Desember	509,9	154,6	÷ 794,7	543,7	÷ 297,7	÷ 201,7	205,2

1) Tölur í 2., 4. og 5. dálki sýna reikningsstöðu ríkissjóðs og ríkisstofnana, banka og sparisjóða og fjárfestingarlánastofnana við Seðlabankann.
2) Mótvirðisfé: Þarna er auk mótvirðisfjár á nafni ríkissjóðs og Framkvæmdabankans talið mótvirði bandarískra vörukaupalána (P.L. 480).

4. tafla. Úr reikningum viðskiptabanka og sparisjóða.

Í millj. kr.	Spariinnlán			Veltiinnlán (að meðtöldu geymslufé og innstæðum í ávísanabókum)			Útlán		
	Bankar (þar með Verzlsp.)	Sparisjóðir	Samtals	Bankar (þar með Verzlsp.)	Sparisjóðir	Samtals	Bankar (þar með Verzlsp.)	Sparisjóðir	Samtals
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Árslok 1955	830,1	268,1	1.098,2	434,5	12,0	446,5	1.948,3	262,1	2.210,4
Árslok 1956	913,5	320,9	1.234,4	450,2	16,3	466,5	2.154,8	308,2	2.463,0
Árslok 1957	1.032,4	364,2	1.396,6	584,8	26,1	610,9	2.398,9	345,7	2.744,6
Árslok 1958	1.146,3	432,0	1.578,3	720,8	26,5	747,3	2.870,6	408,7	3.279,3
Mánaðarlok 1959:									
Janúar	1.154,5	437,0	1.591,5	711,4	28,3	739,7	2.857,2	420,2	3.277,4
Febrúar	1.171,3	436,6	1.607,9	689,7	21,7	711,4	2.852,9	418,2	3.271,1
Marz	1.183,4	429,0	1.612,4	705,2	20,1	725,3	2.913,7	409,7	3.323,4
Apríl	1.197,1	437,5	1.634,6	712,4	20,6	733,0	3.031,6	416,1	3.447,7
Maí	1.211,8	447,7	1.659,5	784,2	26,1	810,3	3.129,2	421,4	3.550,6
Júní	1.235,4	469,4	1.704,8	790,9	26,3	817,2	3.168,2	431,2	3.599,4
Júlí	1.265,5	466,2	1.731,7	778,8	28,4	807,2	3.186,5	444,2	3.630,7
Ágúst	1.277,0	469,5	1.746,5	807,5	35,8	843,3	3.245,1	449,1	3.694,2
September	1.284,5	478,5	1.763,0	825,6	32,3	857,9	3.311,5	461,3	3.772,8
Október	1.281,6	483,5	1.765,1	817,6	34,6	852,2	3.316,7	467,5	3.784,2
Nóvember	1.284,1	485,1	1.769,2	760,9	25,8	786,7	3.339,3	481,7	3.821,0
Desember	1.319,1	509,5	1.828,6	776,4	41,0	817,4	3.397,5	501,6	3.899,1
Mánaðarlok 1960:									
Janúar	1.305,7	511,9	1.817,6	749,7	27,2	776,9	3.370,7	495,5	3.866,2
Febrúar	1.317,7	507,0	1.824,7	739,8	18,6	758,4	3.375,6	483,3	3.858,9
Marz	1.333,2	490,3	1.823,5	753,0	20,7	773,7	3.346,9	479,5	3.826,4
Apríl	1.369,4	496,2	1.865,6	792,3	28,3	820,6	3.418,1	491,8	3.909,9
Maí	1.398,0	509,6	1.908,6	828,2	31,7	859,9	3.525,2	495,7	4.020,9
Júní	1.421,6	513,0	1.935,5	808,3	30,2	838,5	3.580,5	494,1	4.074,6
Júlí	1.462,9	520,8	1.983,7	780,0	36,3	816,3	3.612,6	504,4	4.117,0
Ágúst	1.478,4	528,6	2.007,0	791,2	40,7	831,9	3.700,1	514,6	4.214,7
September	1.480,7	530,3	2.011,0	771,7	41,7	813,4	3.762,8	519,3	4.282,1
Október	1.495,5	537,9	2.033,4	770,0	41,0	811,0	3.719,6	531,1	4.250,7
Nóvember	1.489,6	536,2	2.025,8	733,2	33,4	766,6	3.733,0	539,5	4.272,5
Desember	1.616,4	586,2	2.202,6	744,6	37,6	782,3	3.651,0	545,7	4.196,7
Mánaðarlok 1961:									
Janúar	1.634,3	571,5	2.205,8	775,8	43,7	819,5	3.574,8	539,9	4.114,7
Febrúar	1.645,3	574,8	2.220,1	760,5	41,4	801,9	3.589,6	542,7	4.132,3
Marz	1.658,4	581,0	2.239,4	787,8	33,2	821,0	3.662,1	551,0	4.213,1
Apríl	1.683,6	586,6	2.270,2	839,8	37,0	876,8	3.736,0	557,8	4.293,8
Maí	1.716,8	603,5	2.320,3	856,6	38,4	895,0	3.862,1	567,1	4.429,2
Júní	1.748,3	614,2	2.362,5	872,3	40,7	913,0	3.896,4	578,5	4.174,9
Júlí	1.781,3	632,5	2.413,8	943,4	49,2	992,6	3.981,1	587,5	4.568,6
Ágúst	1.806,3	643,7	2.450,0	1.062,2	74,9	1.137,1	4.058,7	601,2	4.659,9
September	1.843,8	656,7	2.500,5	1.008,2	58,5	1.066,7	4.093,0	620,4	4.713,4
Október	1.870,6	683,1	2.553,7	1.080,1	62,6	1.142,7	4.065,8	648,5	4.714,3
Nóvember	1.879,5	683,7	2.563,2	1.025,7	55,0	1.080,7	4.016,9	650,2	4.667,1
Desember	2.013,2	739,0*	2.752,2	964,0	54,1*	1.018,1	3.886,4	657,6*	4.544,0

1) Innlánin, eins og þau koma fram í töflunni, eru nettóinnlán, þ. e. að frádregnum innlánum stofnana hverrar hjá annarri.
2) Spariinnlán eru hér tilgreind að frádregnum innstæðum í sparisjóðsávísanabókum.
3) Með veltiinnlánum er talið geymslufé vegna innflutnings og innstæður í sparisjóðsávísanabókum.
*) Bráðabirgðatölur.

5. tafla. Innlán og útlán banka og sparisjóða.

	1957	1958	1959	1960	1961
Sparifé:					
Landsbanki	507,0	553,2	622,7	765,9	947,5
Útvegsbanki	238,0	261,8	311,2	375,0	442,3
Búnaðarbanki	176,5	197,0	214,2	268,7	337,8
Iðnaðarbanki	54,9	60,5	76,4	94,5	119,9
Verzlunarbanki	56,0	73,8	94,6	112,4	165,7
Samtals	1.032,4	1.146,3	1.319,1	1.616,5	2.013,2
5 stærstu sparisjóðir	189,4	227,5	262,2	296,0	386,7
Aðrir sparisjóðir	174,8	204,5	247,3	290,2	352,3
Sparifé alls	1.396,6	1.578,3	1.828,6	2.202,7	2.752,2
Veltiinnlán:					
Landsbanki	263,9	333,1	351,6	384,6	541,6
Útvegsbanki	163,8	200,9	228,4	176,6	207,3
Búnaðarbanki	105,8	110,8	95,3	86,1	98,4
Iðnaðarbanki	30,6	34,0	42,2	39,0	44,4
Verzlunarbanki	20,7	42,0	58,9	58,5	72,2
Samtals	584,8	720,8	776,4	744,8	963,9
5 stærstu sparisjóðir	13,2	12,1	21,5	18,2	27,8
Aðrir sparisjóðir	12,9	14,4	19,5	19,5	26,3
Veltiinnlán alls	610,9	747,3	817,4	782,5	1.018,0
Útlán:					
Landsbanki	1.333,4	1.575,6	1.883,7	1.935,0	2.072,0
Útvegsbanki	597,0	741,4	880,0	987,0	991,1
Búnaðarbanki	308,6	352,7	373,4	436,9	448,4
Iðnaðarbanki	89,7	97,9	123,5	136,6	162,2
Verzlunarbanki	70,2	103,0	136,9	155,5	212,7
Samtals	2.398,9	2.870,6	3.397,5	3.651,0	3.886,4
5 stærstu sparisjóðir	187,6	225,7	277,2	294,4	364,8
Aðrir sparisjóðir	158,1	183,0	224,4	251,3	292,8
Útlán alls	2.744,6	3.279,3	3.899,1	4.196,7	4.544,0

2. Starfsemi Seðlabankans

NÝ LÖG UM SEÐLABANKANN. Á árinu 1961 urðu þáttaskil í sögu Seðlabankans með nýrri löggjöf, sem sett var um Seðlabanka Íslands og gefin út sem lög nr. 10 29. marz. Með lög-

LEIÐRÉTTINGAR:

Bls. 19 I. dálkur, 12. lína að ofan:
í stað nr. 6 komi nr. 4.

II. dálkur, 16. lína að neðan:
í stað 68,1 millj. komi 77,6 millj.

II. dálkur, 10. lína að neðan:
í stað 23,5 millj. komi 33,0 millj.

komið á fót og tekið hefur við þeim verkefnum, sem sparisjóðseftirlitið áður hafði. Er ráðgert, að bankaeftirlitið komi á traustu og reglulegu eftirliti með starfsemi innlánsstofnana, en jafnframt er ráðgert, að það geti innt af hendi bæði leiðbeiningar og ýmiss konar þjónustu, er geti orðið hinum minni sparisjóðum til aðstoðar í starfi þeirra. Einnig er í lögunum gert ráð fyrir því,

að Seðlabankinn skipuleggi verðbréfaviðskipti og vinni að því, að á komist kaupþing hér á landi. Er hér tvímælalaust um að ræða mikilvægt verkefni, en úr því verður ekki leyst nema með
...ndirbúningsstarfi, og er þá ekki
...ðsynlegt að gefa út nýjar teg-
...rðbréfa, sem ætla má að henti
á slíkum markaði. Loks má
...ekstur greiðslujöfnunarkerfis,
...t ávísanaskipti fyrir peninga-
...r og greiði á annan hátt fyrir
...viðskiptum. Þessa starfsemi
...eðlabankinn þegar annazt í
...ár, en ástæða er til að auka
...bæta, enda er mikil þörf á því,
...rbætur eigi sér stað í meðferð
...öðrum greiðsluviðskiptum hér
...nds.

...verkefni og mörg önnur, sem
...nkinn þarf að sinna, krefjast
...aðstöðu. Er því bankanum mik-
...yn að koma sér upp nýju húsnæði fyrir starfsemi sína. Seðlabankinn er nú í mjög þröngu sambýli við Landsbankann, sem segja má að standi starfsemi beggja stofnananna fyrir þrifum, og þá ekki sízt að því er varðar endurbætur í starfstilhögun og bætta þjónustu við viðskiptamenn bankanna. Má á það benda, að aðalbankabyggingin var reist árið 1923, þegar starfsmannafjöldi Landsbank-

ans var aðeins 35. Átján árum síðar eða 1941 var bætt við nýrri viðbyggingu, aðallega við afgreiðslusal, og voru þá starfsmenn bankanna beggja orðnir 108. Síðan hefur ekki bætzt við húsakynni aðalbankans annað en hlutar úr tveimur gömlum húsum, sem tekin hafa verið undir starfsemina. Er nú svo komið, að í þessum húsakynnum starfar samtals 251 maður. Bankastjórnin ákvað því í samráði við bankaráð að festa kaup á lóðinni nr. 6 við Lækjargötu. Er þetta stór og góð lóð og ætti að henta vel fyrir framtíðaraðsetur Seðlabankans. Þegar endanlegt skipulag liggur fyrir á þessum slóðum, er ætlun bankastjórnarinnar, að hafizt verði handa um teikningar að væntanlegri bankabyggingu.

Seðlabankalögin nýju höfðu í för með sér ýmsar reikningsfærslur, sem nú skulu raktar í megindráttum. Samkvæmt lögunum tekur Seðlabanki Íslands við öllum eignum og skuldum Landsbanka Íslands, Seðlabankans. Af stofnfé og varasjóðum hans, sem alls nam 244,2 millj. kr. hinn 31. marz, var ákveðið, að 100,0 millj. kr. skyldu verða stofnfé Seðlabankans, en 144,6 millj. kr. teljast til annarra varasjóða hans.

Í lögunum um Seðlabanka er ákveðið, að hann skuli fyrir hönd ríkisins vera fjárhagslegur aðili að Alþjóðagjaldeyrissjóðnum. Kom því inn nýr eignaliður á reikning bankans, kvóti Íslands hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum. Hins vegar féll niður skuld ríkissjóðs á hlaupareikningi vegna framlags til sjóðsins, en sú skuld nam 98,4 millj. kr. hinn 31. maí sl., þegar færslur fóru fram vegna þessarar breytingar. Í samræmi við þessa breytingu hefur liðnum innstæður Alþjóðabanka og Alþjóðagjaldeyrissjóðs verið skipt í tvennt, þannig að nú kemur saman í einum lið yfirdráttarlán frá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum, sem nú er skuld Seðlabankans, og innstæða vegna krónuframlags til sjóðsins.

Í bráðabirgðaákvæðum Seðlabankalaganna er fjármálaráðuneytinu heimilað að semja við Seðlabankann um það, að inn á gengisreikning ríkissjóðs, sem varð til vegna gengistaps ríkissjóðs og bankanna 1960, verði greiddar óráðstafaðar innstæður ríkissjóðs vegna mótvirðissjóðs, alls 62,5 millj. kr., svo og sérstakar mótvirðisinnstæður Framkvæmdabankans að upphæð 50,0 millj. kr. Jafnframt taki Seðlabankinn að sér að greiða eftirstöðvar skuldarinnar á gengisreikningi. Lagaheimild þessi um gengisreikninginn var með samkomulagi við fjármálaráðuneytið notuð í árslok 1961, og voru þá greiddar inn á reikninginn þær mótvirðisinnstæður, sem áður er getið, 112,5 millj. kr., og nam þá skuld á reikningnum 68,1 millj. kr., en hana tók Seðlabankinn að sér að greiða. Jafnframt var þá nafni reikningsins breytt, og kallast hann nú gengistapsreikningur. Af varasjóðum bankans voru síðan með samþykkt bankaráðs greiddar 23,5 millj. kr. inn á gengistapsreikning og 4,6 millj. kr. af rekstrarafgangi árið 1961, þannig að skuldin nemur nú 40,0 millj. kr., og verður sú upphæð að greiðast af rekstrartekjum bankans á næstu árum.

REIKNINGSHREYFINGAR SEÐLABANKANS. Í árslok 1961 var niðurstöðutala á efnahagsreikningi Seðlabankans 3.335,9 millj. kr., en var

2.311,8 millj. kr. í árslok 1960 og hækkaði því um 1.024,1 millj. kr. á árinu. Af þessari hækkun urðu um 130 millj. kr. vegna gengisbreytingarinnar hinn 4. ágúst sl. Hér á eftir verður nú getið helztu hreyfinga á reikningum bankans 1961 og ýmsar tölulegar breytingar raktar nánar en í kaflanum um peningamálin framar í skýrslunni, og eru þá óhjákvæmilegar nokkrar endurtekningar.

Í árslok námu erlendar eignir bankans, að gullframlagi til Alþjóðagjaldeyrissjóðsins meðtöldu, 1.336,1 millj. kr., en í árslok 1960 voru þær 788,8 millj. kr. og jukust því um 547,3 millj. kr. á árinu. Þess ber að gæta, að þarna er miðað við það gengi, sem í gildi var á hvorum tíma. Ef miðað er við gengið, eins og það var í árslok 1961, hefur aukningin orðið um 445 millj. kr. Inneign í frjálsum gjaldeyri hjá erlendum bönkum lækkaði á árinu um 32,5 millj. kr., en inneign í vöruskiptagjaldeyri jókst um 21,1 millj. kr. Á árinu varð geysileg aukning á erlendri verðbréfaeign bankans eða alls 598,2 millj. kr. Í árslok átti Seðlabankinn bandarísk og önnur dollaraverðbréf að upphæð 11,3 millj. dollara, brezk verðbréf að upphæð 2,5 millj. punda og 7,0 millj. s. kr. í sænskum ríkisskuldabréfum, en samtals voru þetta 808,9 millj. kr.

Erlendir skuldaliðir bankans námu alls 1.023,2 millj. kr. í árslok 1961 og höfðu hækkað um 57,8 millj. kr. Af þessari upphæð voru 245,1 millj. kr. lán til langs tíma, þ. e. rússneskt yfirdráttarlán og skuld við E. P. U., en þessar tvær skuldir lækkuðu á árinu um 14,1 millj. kr. Á árinu voru greiddar 2 millj. dollara af láni, sem tekið var hjá Evrópusjóðnum í febrúar 1960 og var upphaflega 7 millj. dollara. Eftirstöðvar þess voru því 215,0 millj. kr. í árslok 1961. Nettógjaldeyrisstaða Seðlabankans, að undanskildum ofangreindum löngum lánum á reikningum bankans, var í árslok 1961 557,9 millj. kr., en 82,6 millj. kr. í árslok 1960 og batnaði því um 475,3 millj. kr. á árinu. Er hér miðað við gildandi gengi á hverjum tíma.

Hlaupareikningsskuldir ríkissjóðs og ríkisstofnana námu 160,6 millj. kr. í árslok 1961, en 203,6 millj. kr. 1960 og lækkuðu því um 43,0 millj. kr. á árinu. Hæstar urðu skuldirnar í lok júlí eða 335,8 millj. kr., en fóru síðan lækkandi til áramóta. Á aðalviðskiptareikningi ríkissjóðs var nú engin skuld í árslok, heldur var þar 39,4 millj. kr. innstæða. Er þetta í fyrsta skipti um margra ára skeið, að reikningur þessi er skuldlaus í árslok. Heildarinnstæður ríkissjóðs og ríkisstofnana voru 315,2 millj. kr. í árslok og höfðu hækkað um 56,2 millj. kr. frá 1960. Þarna eru innstæður Útflutningssjóðs taldar með, en þær voru 75,6 millj. kr. í árslok 1960, en lækkuðu um 72,4 millj. kr. 1961. Innstæðuaukning ríkissjóðs og ríkisstofnana annarra en Útflutningssjóðs varð því 128,6 millj. kr. á árinu.

Mótvirðisinnstæður vegna kaupa á landbúnaðarafurðum frá Bandaríkjunum jukust um 13,8 millj. kr. á árinu og námu í árslok 72,9 millj. kr.

Mótvirðisfé nam í árslok 1961 132,3 millj. kr. Eins og áður getur, var innstæðum á reikningum mótvirðissjóðs og skuldagreiðslureikningi varið til að lækka skuld á Gengisreikningi ríkis-

sjóðs, sem áður var kallaður. Nýr mótvirðisliður, mótvirðissjóður 1961, er kominn inn í reikningana, og stóðu þar í árslok 75,3 millj. kr. Þarna er um að ræða 90% af mótvirði 6 millj. dollara óafturkræfs framlags Bandaríkjastjórnar. Í árslok höfðu verið notaðar tæplega 2 millj. dollara af þessari fjárhæð.

Í árslok var innlend verðbréfaeign Seðlabankans 201,7 millj. kr. og hafði á árinu vaxið um 89,3 millj. kr.

Skuldir banka og sparisjóða við Seðlabankann að meðtöldum endurkeyptum víxlum námu alls 841,8 millj. kr. í árslok og höfðu á árinu lækkað um 109,6 millj. kr. Yfirdráttarskuldir lækkuðu um 67,6 millj. kr. og námu aðeins 6,0 millj. kr. í árslok, og lán gegn ríkistryggðum verðbréfum lækkuðu um 99,6 millj. kr. Endurkeyptir afurðavíxlar voru í árslok 794,7 millj. kr., 279,1 millj. kr. vegna landbúnaðarafurða og 515,6 millj. kr. vegna sjávarafurða, en í árslok 1960 voru þeir 737,2 millj. kr. og hækkuðu því um 57,5 millj. kr. á árinu. Hækkun þessi skiptist þannig, að landbúnaðarlán hækkuðu um 35,2 millj. kr. og sjávarafurðalán um 22,3 millj. kr.

Innstæður banka og sparisjóða námu alls 590,8 millj. kr. í árslok og hækkuðu um 452,8 millj. kr. á árinu; þar af nam innstæðuaukning á viðskiptareikningum 46,9 millj. kr., en innstæður á innlánsskírteinum og bundnum reikningum jukust alls um 251,3 millj. kr. Á árinu hafa innlánsstofnanir orðið að binda 253,2 millj. kr. vegna aukningar spari- og veltiinnlána, en hluti þessara innstæðna er á innlánsskírteinum. Aðrar innstæður á innlánsskírteinum hafa hækkað um 1,9 millj. kr. Liðurinn mótvirði stofnlána, að upphæð 154,6 millj. kr., sýnir sérstakar innstæður bankanna vegna lánveitinga Stofnlánadeildar sjávarútvegsins, og verður gerð nánari grein fyrir þeim hér á eftir.

Nettóskuld banka og sparisjóða við Seðlabankann var 251,0 millj. kr. í lok ársins og lækkaði á árinu um 562,4 millj. kr., og stafar það að verulegu leyti af lánum Stofnlánadeildarinnar.

Nettóskuld fjárfestingarlánastofnana við Seðlabankann var í árslok 297,7 millj. kr. og hækkaði á árinu um 269,8 millj. kr. Vegna hinna nýju lánveitinga Stofnlánadeildar sjávarútvegsins jókst skuld hennar við Seðlabankann mjög og nam alls 348,4 millj. kr. í árslok, 47,0 millj. kr. vegna eldri lánaflokka og 301,4 millj. kr. vegna nýju lánaflokkanna.

Seðlar í umferð voru í árslok 1961 509,9 millj. kr. og jukust um 95,9 millj. kr. á árinu.

REKSTUR OG HAGUR. Tekjur Seðlabankans námu 109,2 millj. kr. árið 1961, en voru 104,4 millj. kr. 1960. Vextir og forvextir urðu nú 105,4 millj. kr., en 101,3 millj. kr. 1960, og ýmsar tekjur urðu 3,8 (1960 3,1) millj. kr. Gjöldin urðu nú 102,9 millj. kr., en 89,5 millj. kr. árið áður. Þar af voru útborgaðir vextir 73,2 (61,0) millj. kr., vextir af eigin fé 9,8 (14,4) millj. kr., vextir af stofnfé 5,0 (0,2) millj. kr. og kostnaður við rekstur 10,9 (8,9) millj. kr. Ýmis önnur gjöld voru 4,0 (5,0) millj. kr. Tekjuafgangur varð 6,3 (14,9) millj. kr. og óráðstafað frá fyrra ári 0,4 (0,4) millj. kr.

Vöxtum af eigin fé bankans, mest-

6. tafla. Efnahagsreikningar

EIGNIR (í millj. kr.):	ÁRSLOK 1957	1958	1959	1960
Gullmynt	5,7	5,7	16,5	38,6
Erlendar eignir	239,4	241,3	213,1	643,3
a. Erlendir bankar	21,4	32,5	2,8	203,0
b. Erlend verðbréf	96,3	107,5	141,6	210,6
c. Erlendir víxlar	103,2	65,8	22,6	86,8
d. Vöruskiptareikningar	18,5	35,5	46,1	142,9
Kvóti hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum	—	—	—	—
a. Gullframlag	—	—	—	—
b. Krónuframlag	—	—	—	—
Skuldir á hlaupareikningi	135,5	162,8	159,3	310,3
a. Aðalviðskiptareikningur ríkissjóðs	33,5	5,0	18,6	34,7
b. Aðrir ríkisreikningar	84,9	140,8	117,7	165,8
c. Lán til ríkissjóðs vegna alþjóðastofnana	15,0	15,0	19,9	103,2
d. Ríkisstofnanir	2,1	2,0	3,0	3,1
e. Aðrir reikningar	—	—	0,1	3,5
Verðbréf	43,5	51,9	95,5	112,3
a. Innlend verðbréf	17,9	28,5	29,3	49,5
b. Skuldabréf ríkissjóðs	12,1	11,0	54,9	52,5
c. Stóreignaskattsbréf	13,5	12,4	11,3	10,3
Peningastofnanir	649,9	851,1	1.061,1	1.009,0
a. Reikningsskil banka og sparisjóða	81,9	69,4	70,1	73,6
b. Reikningsskil fjárfestingarlánastofnana	5,8	10,0	13,7	7,9
c. Lán gegn verðbréfum	41,0	65,7	65,1	140,7
d. Endurkeyptir víxlar	457,8	644,6	857,5	737,2
e. Stofnlánadeildin	63,4	61,4	54,7	49,6
Gengisreikningar ríkissjóðs	—	—	—	191,2
Fasteignir	—	—	—	—
Ýmislegt	30,2	1,9	1,6	6,4
Sjóður	0,1	0,1	0,5	0,7
Alls	1.104,3	1.314,8	1.547,6	2.311,8

Seðlabankans 1957—1961.

MÁNAÐARLOK 1961											
Jan.	Febr.	Marz	Apríl	Maí	Júní	Júlí	Ágúst	Sept.	Okt.	Nóv.	Des.
38,6	38,6	38,6	38,6	38,6	38,6	38,6	43,7	43,7	43,7	43,7	43,7
678,6	690,2	703,7	743,5	743,1	787,2	807,7	944,0	985,4	1.030,5	1.096,5	1.171,5
254,9	272,6	330,6	356,7	241,6	257,3	301,6	361,8	36,7	121,4	131,6	170,5
209,8	209,6	209,3	208,6	321,3	352,9	324,7	365,9	725,0	719,7	777,5	808,9
61,4	68,9	27,0	30,3	32,9	28,0	42,7	64,7	66,9	37,1	24,3	28,0
152,5	139,1	136,8	147,9	147,3	149,0	138,7	151,6	156,8	152,3	163,1	164,1
—	—	—	—	427,5	427,5	427,5	483,7	483,7	483,7	483,7	483,7
—	—	—	—	106,9	106,9	106,9	120,9	120,9	120,9	120,9	120,9
—	—	—	—	320,6	320,6	320,6	362,8	362,8	362,8	362,8	362,8
351,3	329,3	330,6	349,2	256,3	318,0	344,0	322,7	284,5	221,3	174,6	173,1
85,2	65,6	66,0	88,2	91,6	157,0	182,3	143,1	112,5	53,3	—	—
159,5	157,2	160,5	156,8	156,4	152,2	151,8	158,1	152,0	153,9	159,6	159,8
103,2	103,2	103,2	103,2	6,8	7,5	7,5	13,8	13,8	12,2	13,0	11,3
3,1	3,1	0,9	0,9	1,1	0,9	1,7	7,0	5,2	0,9	0,9	0,9
0,3	0,2	—	0,1	0,4	0,4	0,7	0,7	1,0	1,0	1,1	1,1
121,4	121,8	118,6	119,3	122,9	132,2	140,4	138,8	169,7	166,3	164,7	201,7
58,6	59,0	55,8	56,5	60,1	69,4	77,6	76,0	106,9	106,6	105,0	143,0
52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	49,4	49,4	49,4
10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	9,3
845,1	821,9	883,2	935,8	992,6	979,3	979,4	1.141,5	1.160,2	1.225,4	1.185,4	1.190,5
44,2	56,7	81,2	42,6	53,7	42,7	42,6	42,5	53,5	48,5	44,0	6,0
7,9	7,9	8,0	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	1,6	1,6	1,6	0,2
105,2	140,9	140,0	149,9	149,7	167,5	123,1	122,4	54,2	30,2	30,0	41,1
643,5	572,1	609,8	692,4	738,3	714,5	754,1	858,1	885,0	892,5	829,1	794,7
44,3	44,3	44,2	44,3	44,3	48,0	53,0	111,9	165,9	252,6	280,7	348,5
191,2	191,1	191,1	191,1	191,1	190,9	190,9	202,1	189,0	183,8	187,9	40,0
—	—	—	—	—	—	—	—	2,7	5,4	8,1	8,1
13,5	8,8	11,2	23,0	21,7	16,1	11,4	30,4	35,1	33,1	39,2	23,3
0,8	0,6	1,1	0,8	0,8	0,4	0,7	0,6	0,7	0,7	0,3	0,3
2.240,5	2.202,3	2.278,1	2.401,3	2.794,6	2.890,2	2.490,6	3.307,5	3.354,7	3.393,8	3.384,1	3.335,9

6. tafla. Efnahagsreikningar

SKULDIR (í millj. kr.):	ÁRSLOK 1957	1958	1959	1960
Seðlar	362,8	407,4	412,2	414,0
Peningastofnanir	66,5	93,3	82,8	166,7
a. Bankar og sparisjóðir, almennar innstæður	43,8	61,0	40,2	71,0
b. Bankar og sparisjóðir, bundnar innstæður	—	—	12,0	67,0
c. Mótvirði stofnlána	—	—	—	—
d. Fjárfestingarlánastofnanir	22,7	32,3	30,6	28,7
Innstæður á hlaupareikningi	43,7	135,1	213,9	320,4
a. Aðalviðskiptareikningur ríkissjóðs	—	—	—	—
b. Aðrir ríkisreikningar	} 43,7	44,0	45,8	46,9
c. Ríkisstofnanir, almennar innstæður		63,2	116,1	112,1
d. Ríkisstofnanir, bundnar innstæður	—	—	—	100,0
e. Aðrir reikningar	—	27,9	52,0	61,4
Mótvirðisfé	183,8	180,3	176,7	173,1
a. Mótvirðissjóður	62,5	62,5	62,5	62,5
b. Lokaður reikningur Framkvæmdabankans	71,3	67,8	64,2	60,6
c. Skuldagreiðslureikningur	50,0	50,0	50,0	50,0
d. Mótvirðissjóður 1961	—	—	—	—
Innstæður alþjóðagjaldeyrissjóðs	—	—	—	262,1
a. Innstæður	—	—	—	1,8
b. Yfirdráttarlán	—	—	—	260,3
Innstæður alþjóðastofnana	15,0	15,0	19,9	3,5
Erlendar skuldir	258,3	281,4	401,1	439,1
a. Erlendir bankar	133,4	72,2	197,1	76,3
b. Víxlar seldir erlendis	—	14,1	7,4	—
c. Skuld við E.P.U.	86,9	113,0	110,6	210,7
d. Vöruskiptareikningar	38,0	82,1	86,0	152,1
Yfirdráttarlán frá Evrópusjóðnum	—	—	—	266,0
Ýmislegt	9,3	12,3	15,1	22,7
Stofnfé	4,8	4,8	4,8	4,8
Varasjóður	109,0	128,0	156,5	180,0
Annað eigið fé	51,1	57,2	64,6	59,4
Alls	1.104,3	1.314,8	1.547,6	2.311,8

Seðlabankans 1957—1961.

MÁNAÐARLOK 1961											
Jan.	Febr.	Marz	Apríl	Maí	Júní	Júlí	Ágúst	Sept.	Okt.	Nóv.	Des.
369,7	367,7	391,6	401,6	429,0	434,1	455,5	470,5	493,2	471,5	479,6	509,9
166,9	166,3	206,1	266,8	273,8	326,2	335,9	507,7	475,6	590,3	535,8	641,7
70,6	50,5	83,6	81,9	71,2	116,8	84,1	177,7	132,7	145,0	53,5	117,9
67,6	84,9	107,4	144,8	156,4	159,4	197,8	209,4	222,9	278,8	299,4	318,2
—	—	—	—	—	—	5,0	63,2	67,0	102,3	119,3	154,6
28,7	30,9	15,1	40,1	46,2	50,0	49,0	57,4	53,0	64,2	63,6	51,0
312,7	278,3	284,7	297,0	298,3	273,8	279,3	297,3	312,6	302,8	347,6	393,1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,8	39,4
64,6	58,7	55,1	55,5	61,3	52,1	56,7	81,8	85,6	57,7	78,8	65,3
95,5	60,6	64,1	72,8	63,6	47,8	52,8	59,9	68,3	83,6	91,6	56,4
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	154,1
52,6	59,0	65,5	68,7	73,4	73,9	69,8	55,6	58,7	61,5	60,4	77,9
169,6	169,6	169,6	169,6	169,6	171,0	174,8	178,3	183,9	190,2	199,3	132,4
62,5	62,5	62,5	62,5	62,5	62,5	62,5	62,5	62,5	62,5	62,5	—
57,1	57,1	57,1	57,1	57,1	57,1	57,1	57,1	57,1	57,1	57,1	57,1
50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	—
—	—	—	—	—	1,4	5,2	8,7	14,3	20,6	29,7	75,3
262,1	262,1	262,1	262,1	580,8	580,8	580,8	657,2	657,2	657,2	657,2	657,2
1,8	1,8	1,8	1,8	320,5	320,5	320,5	362,7	362,7	362,7	362,7	364,3
260,3	260,3	260,3	260,3	260,3	260,3	260,3	294,5	294,5	294,5	294,5	292,9
3,5	3,5	3,5	3,5	1,8	2,5	2,5	8,7	8,7	7,1	7,9	6,4
425,4	421,5	419,3	453,2	477,9	530,6	541,0	576,0	607,9	548,1	530,2	515,2
66,9	65,8	63,4	66,6	67,5	74,9	59,6	44,3	47,5	3,5	30,1	41,6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
204,9	204,9	204,9	204,4	203,3	203,4	200,6	234,7	234,7	234,2	200,9	195,7
153,6	150,8	151,0	182,2	207,1	252,3	280,8	297,0	325,7	310,4	299,2	277,9
266,0	266,0	266,0	266,0	266,0	266,0	266,0	301,0	301,00	301,0	301,0	215,0
20,4	23,1	31,0	36,9	50,1	57,9	57,5	63,5	67,3	78,1	78,0	31,4
4,8	4,8	4,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
180,0	180,0	180,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
59,4	59,4	59,4	44,6	47,3	47,3	47,3	47,3	47,3	47,5	47,5	33,6
2.240,5	2.202,3	2.278,1	2.401,3	2.794,6	2.890,2	2.940,6	3.307,5	3.354,7	3.393,8	3.384,1	3.335,9

7. tafla. Seðlavelta, meðalseðlavelta og seðlavelta að frádregnum seðlasjóði banka og ríkissjóðs.

	1960			1961		
Í þús. kr.	*Seðla-velta í mánaðar-lok*	*Seðlavelta að frádr. seðlasjóði banka og ríkissjóðs í mánaðarlok*	*Meðal-seðla-velta í hverjum mánuði*	*Seðla-velta í mánaðar-lok*	*Seðlavelta að frádr. seðlasjóði banka og ríkissjóðs í mánaðarlok*	*Meðal-seðla-velta í hverjum mánuði*
Janúar	372.240	354.456	388.990	369.655	351.210	386.203
Febrúar	354.745	337.515	365.253	367.655	349.002	370.062
Marz	348.805	331.623	349.765	391.615	372.014	377.616
Apríl	372.170	357.090	369.194	401.630	392.235	394.935
Maí	402.965	280.143	390.250	429.015	406.844	421.926
Júní	397.065	376.288	398.998	434.130	413.070	428.962
Júlí	414.750	397.574	412.054	455.475	430.939	442.444
Ágúst	407.095	387.233	407.377	470.510	450.139	461.275
September	422.525	404.474	415.825	493.215	472.101	483.008
Október	408.030	387.443	415.528	471.470	445.381	483.390
Nóvember	395.175	376.293	401.147	479.625	456.323	473.157
Desember	413.970	390.397	412.815	509.905	476.538	518.514

um hluta gengisreiknings og 4,6 millj. kr. af tekjuafgangi eða alls 28,1 millj. kr. var varið til að lækka gengistapsreikning. Samkvæmt ákvæði í lögum um Seðlabankann var arður af stofnfé hans, 5,0 millj. kr., lagður í sérstakan sjóð, er verður að helmingi varið til Vísindasjóðs. Í árslok var varasjóður óbreyttur eða 100,0 millj. kr., stofnfé 100,0 millj. kr., en annað eigið fé 33,6 millj. kr., og hafði það lækkað um 10,6 millj. kr. á árinu. Alls var því eigið fé bankans 233,6 millj. kr., en þá er gengistapsreikningur talinn til eigna, en hann nam 40,0 millj. kr. í árslok. Sé hann dreginn frá eigin fé bankans, er það í árslok 1961 193,6 millj. kr. á móti 244,2 millj. kr. í árslok 1960 eða 50,6 millj. kr. lægra.

SEÐLAVELTA. Í lok ársins voru seðlar í umferð alls 509,9 millj. kr. og höfðu aukizt um 95,9 millj. kr., en 1960 varð aukningin 1,8 millj. kr. Á 7. töflu er sýnt yfirlit yfir seðlaveltu, meðalseðlaveltu og seðlaveltu að frádregnum seðlum í sjóði hjá bönkum og ríkissjóði í lok hvers mánaðar 1960 og 1961. Á töflunni sést, að seðlaveltan hefur farið minnkandi fyrstu tvo mánuði ársins, en hækkaði síðan stöðugt til septemberloka. Í október og nóvember lækkaði hún nokkuð, en hækkaði síðan aftur mjög mikið í desember. Lægst varð seðlaveltan 22. febrúar, 353,9 millj. kr., en hámarki náði hún 22. desember, 545,5 millj. kr. Árið áður varð seðlaveltan lægst 24. marz, 334,5 millj. kr., en hæst 17. desember, 434,6 millj. kr.

VAXTAKJÖR. Vextir voru lækkaðir verulega hinn 29. desember 1960 og hafa haldizt óbreyttir síðan. Inn- og útlánsvextir banka og sparisjóða, sem Seðlabankinn ákveður, voru sem hér segir allt árið 1961:

I. Innlánsvextir

1. Af almennum sparisjóðsbókum 7%
2. Af sparisjóðsbókum með 6 mánaða uppsagnarfresti 8%
3. Af sparisjóðsbókum með 12 mánaða uppsagnarfresti 9%
4. Af 10 ára sparisjóðsbókum 9½%
5. Af sparisjóðsávísanabókum .. 4%
6. Af hlaupareikningsinnstæðum. 3%

II. Útlánsvextir

1. Almennir forvextir 9%
2. Framlengingarvextir eftir 3 mánuði 9½%
3. Vextir af yfirdrætti á hlaupareikningi 10%
4. Vextir af reikningslánum og viðskiptalánum auk viðskiptagjalds 1% á ári 9%
5. Fasteignaveðslán og handveðslán til langs tíma 9½%
6. Vextir af afurðavíxlum 7%
7. Framlengingarvextir af afurðavíxlum eftir 3 mánuði 7½%

Vextir Seðlabankans voru einnig óbreyttir á árinu, en þeir lækkuðu að sama skapi og aðrir vextir 29. desember 1960. Lægstu forvextir Seðlabankans, þ. e. vextir af framleiðsluvíxlum, eru nú 6% fyrstu þrjá mánuðina, en síðan 6½%. Almennir innlánsvextir eru 7%, en vextir af 12 mánaða innlánsskírteinum og bundnum reikningum eru 9%.

GENGISSKRÁNING. Á 9. töflu er sýnd gengisskráning Seðlabankans í lok hvers mánaðar á árinu 1961. Sama fyrirkomulag var haft á gengisskráningunni á árinu 1961 og tekið var upp í sambandi við gengisbreytinguna í febrúar 1960, þ. e. að daglega er skráð gengi á frjálsum gjaldeyri, þannig að gengi á Bandaríkjadollar er fast, en gengi á öðrum frjálsum gjaldeyri er breytilegt eftir gengi viðkomandi gjaldeyris gagnvart dollar. Voru því alltíðar breytingar á skráningu hinna ýmsu mynta á árinu.

Með bráðabirgðalögum nr. 79 1. ágúst 1961 var Seðlabanka Íslands falið að ákveða, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, stofngengi íslenzkrar krónu gagnvart erlendum gjaldeyri og gulli. Eftir útgáfu bráðabirgðalaganna felldi Seðlabankinn niður skráningu erlends gjaldeyris frá og með 2. ágúst 1961, en ákvað síðan að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, að nýtt stofngengi (par value) íslenzkrar krónu skyldi vera 43,00 kr. hver bandarískur dollar. Seðlabankinn ákvað jafnframt, að kaupgengi yrði 42,95 kr. og sölugengi 43,06 kr. fyrir hvern bandarískan dollar, og var annar gjaldeyrir skráður í samræmi við það, er nýja gengið kom til framkvæmda frá byrjun afgreiðslutíma í bönkunum hinn 4. ágúst 1961.

Í samræmi við hið nýja stofngengi íslenzkrar krónu, 43,00 á dollar, og gullverð í New York, 35 dollarar fyrir hverja „troy ounce“ af skíru gulli, var gildi íslenzkrar krónu miðað við gull ákveðið þannig: Verð einnar „troy ounce“ (þ. e. 31,1035 grömm) af skíru gulli er 1.505,00 kr. eða 1,00=0,0206668 grömm af skíru gulli. Samkvæmt pen-

8. tafla.
Skipting seðlamagnsins á seðlastærðir.

Seðlastærð	31. desember 1960 Upphæð þús. kr.	%	31. desember 1961 Upphæð þús. kr.	%
1000 kr.	203.620	49,2	312.770	61,3
500 —	93.261	22,5	69.320	13,6
100 —	84.918	20,5	93.605	18,3
50 —	4.012	1,0	1.915	0,4
25 —	10.233	2,5	14.595	2,9
10 —	13.588	3,3	13.157	2,6
5 —	4.338	1,0	4.543	0,9
Samtals	413.970	100,0	509.905	100,0

9. tafla. Gengisskráning

	Eining		Janúar	Febrúar	Marz	Apríl
Sterlingspund	1	Kaup	106,66	106,26	106,36	106,25
		Sala	106,94	106,54	106,64	106,53
Bandaríkjadollar	1	Kaup	38,00	38,00	38,00	38,00
		Sala	38,10	38,10	38,10	38,10
Kanadadollar	1	Kaup	38,34	38,54	38,40	38,40
		Sala	38,44	38,64	38,50	38,50
Dönsk króna	100	Kaup	550,70	549,55	550,15	549,55
		Sala	552,15	551,00	551,60	551,00
Norsk króna	100	Kaup	532,15	531,05	531,60	531,60
		Sala	533,55	532,45	533,00	533,00
Sænsk króna	100	Kaup	735,70	734,90	735,70	735,70
		Sala	737,60	736,80	737,60	737,60
Finnskt mark	100	Kaup	11,89	11,85	11,85	11,85
		Sala	11,92	11,88	11,88	11,88
Nýr franskur franki	100	Kaup	774,55	774,55	774,55	774,55
		Sala	776,60	776,60	776,60	776,60
Belgískur franki	100	Kaup	76,34	76,00	76,22	75,80
		Sala	76,54	76,20	76,42	76,00
Svissneskur franki	100	Kaup	882,65	878,60	879,00	879,00
		Sala	884,95	880,90	881,30	881,30
Gyllini	100	Kaup	1.005,45	1.002,45	1.057,60	1.057,60
		Sala	1.008,10	1.005,10	1.060,35	1.060,35
Tékknesk króna	100	Kaup	527,05	527,05	527,05	527,05
		Sala	528,45	528,45	528,45	528,45
V.-þýzkt mark	100	Kaup	911,25	910,30	957,20	957,20
		Sala	913,65	912,70	959,70	959,70
Líra	1000	Kaup	61,23	61,13	61,00	61,23
		Sala	61,39	61,29	61,16	61,39
Austurrískur schillingur	100	Kaup	145,95	145,95	145,95	145,95
		Sala	146,35	146,35	146,35	146,35
Peseti	100	Kaup	63,33	63,33	63,33	63,33
		Sala	63,50	63,50	63,50	63,50
Reikningskróna Vöruskiptalönd	100	Kaup	99,86	99,86	99,86	99,86
		Sala	100,14	100,14	100,14	100,14
Reikningspund Vöruskiptalönd	1	Kaup	—	—	—	—
		Sala	—	—	—	—

í lok hvers mánaðar 1961.

Maí	Júní	Júlí	Ágúst	September	Október	Nóvember	Desember
106,14	105,96	106,12	120,43	120,76	120,90	120,90	120,95
106,42	106,24	106,40	120,73	121,06	121,20	121,20	42,95
38,00	38,00	38,00	42,95	42,95	42,95	42,95	43,06
38,10	38,10	38,10	43,06	43,06	43,06	43,06	41,18
38,48	36,85	34,55	41,66	41,66	41,66	41,38	41,29
38,58	36,95	34,65	41,77	41,77	41,77	41,49	624,60
548,35	548,35	549,15	622,68	623,70	623,70	623,70	626,20
549,80	549,80	550,60	624,28	625,30	625,30	625,30	602,87
530,25	530,10	530,70	601,56	603,00	603,60	603,60	604,41
531,65	531,50	532,10	603,10	604,54	605,14	605,14	120,65
736,45	736,20	736,75	830,35	831,55	830,85	830,85	829,00
738,35	538,10	738,65	832,50	833,70	833,00	833,00	831,15
11,85	11,83	11,83	13,39	13,39	13,39	13,39	13,37
11,88	11,86	11,86	13,42	13,42	13,42	13,42	13,40
774,55	774,55	774,55	873,96	872,72	872,72	874,52	876,40
776,60	776,60	776,60	876,20	874,96	874,96	876,76	878,64
76,05	76,17	76,27	86,28	86,28	86,28	86,28	86,28
76,25	76,37	76,47	86,50	86,50	86,50	86,50	86,50
877,70	880,60	880,60	994,15	994,15	994,50	993,16	994,91
880,00	882,90	882,90	996,70	996,70	997,05	995,71	997,46
1.057,60	1.057,60	1.057,60	1.192,64	1.189,74	1.193,47	1.193,26	1.193,05
1.060,35	1.060,35	1.060,35	1.195,70	1.192,80	1.196,53	1.196,32	1.196,11
527,05	527,05	527,05	596,40	596,40	596,40	596,40	596,40
528,45	528,45	528,45	598,00	598,00	598,00	598,00	598,00
957,20	954,85	954,85	1.075,40	1.075,40	1.073,96	1.072,84	1.074,06
959,70	957,35	957,35	1.078,16	1.078,16	1.076,72	1.075,60	1.076,82
61,23	61,23	61,23	69,20	69,20	69,20	69,20	69,20
61,39	61,39	61,39	69,38	69,38	69,38	69,38	69,38
145,95	146,20	147,16	166,46	166,46	166,46	166,46	166,46
146,35	146,60	147,56	166,88	166,88	166,88	166,88	166,88
63,33	63,33	63,33	71,60	71,60	71,60	71,60	71,60
63,50	63,50	63,50	71,80	71,80	71,80	71,80	71,80
99,86	99,86	99,86	99,86	99,86	99,86	99,86	99,86
100,14	100,14	100,14	100,14	100,14	100,14	100,14	100,14
—	—	—	120,25	120,25	120,25	120,25	120,25
—	—	—	120,55	120,55	120,55	120,55	120,55

ingalögunum frá 1875 voru 0,403227 grömm af skíru gulli í einni krónu. Gullgildi krónunnar er því nú 5,12536% af upphaflegu gullgildi.

STOFNLÁNADEILD SJÁVARÚTVEGSINS. Á undanförnum árum hafa engar lánveitingar farið fram úr Stofnlánadeild sjávarútvegsins, en hinn 5. janúar 1961 voru gefin út bráðabirgðalög, sem heimiluðu, að deildin opnaði nýja lánaflokka „í þeim tilgangi að bæta fjárhagsaðstöðu fyrirtækja, er stunda sjávarútveg og fiskvinnslu og hafa ekki á undanförnum árum fengið viðunandi fjármagn til langs tíma til þeirra framkvæmda, er þau hafa ráðizt í", eins og segir í 1. gr. laganna. Stofnlánadeildin átti að afla fjár til þessara lánveitinga með því að stofna til skuldar við Seðlabankann, en jafnframt skyldu viðskiptabankarnir bæta stöðu sína við Seðlabankann, sem næmi hinum nýju stofnlánum.

Hin nýju lán úr deildinni eru veitt gegn veði í framleiðslutækjum, allt að 70% af matsverði, er miðast við endurkaupsverð eignanna að frádregnum eðlilegum afskriftum, miðað við rýrnun þeirra frá því að þær urðu til. Hámarkslánstími er 10—20 ár, eftir því hvort um er að ræða veð í vélum, skipum eða fasteignum.

Lánin skulu veitt fyrir milligöngu og með ábyrgð viðskiptabanka lánbeiðanda, sem jafnframt hefur íhlutunarrétt um ráðstöfun lánsfjárins. Hefur mestur hluti hinna nýju stofnlána farið til að greiða niður skuldir lántakenda við viðskiptabanka sína.

Jafnvirði lánanna hefur verið lagt inn á sérstaka reikninga viðskiptabankanna í Seðlabankanum og er bundið þar, en í lögunum var gert ráð fyrir því, að bankarnir bættu stöðu sína við Seðlabankann, sem næmi jafnvirði hinna nýju stofnlána. Af þessum bundnu reikningum hefur bönkunum verið heimilað að verja fé til að greiða upp eldri skuldir sínar við Seðlabankann.

Eftirstöðvar eldri lána Stofnlánadeildarinnar (A- og B-lána) námu í árslok 1961 40,5 millj. kr. og lækkuðu á árinu um 7,7 millj. kr., en skuld deildarinnar við Seðlabankann vegna sömu lána var 43,0 millj. kr. og lækkaði um 1,4 millj. kr. á árinu. Skuld ríkissjóðs vegna vangreiddra afborgana af stofnlánadeildarlánum nam 4,0 millj. kr. á móti 5,2 millj. kr. 1960. Stofnlánadeildarbréf í umferð voru 0,5 millj. kr.

Lán úr hinum nýju flokkum deildarinnar (C- og D-lán) námu í árslok 262,3 millj. kr., og verðbréfakaup deildarinnar vegna sömu flokka námu 36,2 millj. kr. Upphæð nýrra lána, sem afgreidd voru á árinu, hefur því alls orðið 298,5 millj. kr., en útlánaaukning deildarinnar 290,8 millj. kr. Af þeirri upphæð munu 245,2 millj. kr. hafa farið til lækkunar á skuldum við bankana og 15,4 millj. kr. til Fiskveiðasjóðs.

Tekjuafgangur deildarinnar varð 435 þús. kr. á árinu, en 204 þús. kr. 1960. Á árinu var 426 þús. kr. varið til að afskrifa töpuð lán, en óafskrifuð en töpuð lán eru nú 230 þús. kr.

Reykjavík, 20. febrúar 1961.

Jón G. Maríasson *Vilhjálmur Þór* *Jóhannes Nordal*

REIKNINGAR
1961

EIGNIR			Krónur	aur.
Gullforði			43 657 841	84
Erlendar eignir:				
a) Erlendir bankar	kr.	170.478.128,33		
b) Erlend verðbréf	—	808.942.713,30		
c) Erlendir víxlar	—	27.974.476,76		
d) Vöruskiptareikningur	—	164.083.088,70	1 171 478 407	09
Kvóti Íslands hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum:				
a) Gullframlag	kr.	120.937.500,00		
b) Krónuframlag	—	362.812.500,00	483 750 000	00
Skuldir á hlaupareikningum:				
a) Ríkisreikn. (lán vegna skipakaupa, smáíb.lána o. fl.)	kr.	159.793.026,58		
b) Lán ríkissjóðs vegna Alþjóðabanka	—	11.334.189,38		
c) Ríkisstofnanir		860.913,77		
d) Aðrir reikningar	—	1.109.490,57	173 097 620	30
Verðbréf og skuldabréf:				
a) Innlend verðbréf	kr.	143.022.554,94		
b) Skuldabréf ríkissjóðs vegna stofnlána	—	7.663.575,00		
c) Skuldabréf ríkissjóðs vegna togaralána	—	41.700.000,00		
d) Stóreignaskattsbréf (skv. lögum nr. 22/1950)	—	9.302.778,80	201 688 908	74
Skuldir peningastofnana:				
a) Búnaðarbankinn	kr.	6.000.000,00		
b) Fjárfestingarlánastofnanir	—	221.996,75	6 221 996	75
Lán veitt bönkum gegn ríkistr. verðbréfum:				
a) Landsbankinn	kr.	2.500.000,00		
b) Útvegsbankinn	—	33.600.000,00		
c) Iðnaðarbankinn	—	5.000.000,00	41 100 000	00
Endurkeyptir víxlar:				
a) Landsbankinn	kr.	626.666.340,00		
b) Útvegsbankinn	—	168.050.600,00	794 716 940	00
Skuld Stofnlánadeildar:				
a) A og B flokkar	kr.	47.012.444,87		
b) C og D flokkar	—	301.439.128,56	348 451 573	43
Bankabyggingar með búnaði og aðrar fasteignir			8 100 000	00
Gengistapsreikningur 1960	kr.	77.641.175,40		
÷ Afskrifað af eigin fé og rekstrarhagn. '61	—	37.641.175,40	40 000 000	00
Ýmsir skuldunautar			18 247 726	82
Ógreiddir vextir			5 137 402	00
Peningar í sjóði			258 818	18
		Kr.	3 335 907 235	15

Efnahagur 31. desember 1961

SKULDIR			Krónur	aur.
Seðlar í umferð			509 905 000	00
Innstæður peningastofnana:				
a) Almennar innstæður banka og sparisjóða		kr. 117.946.676,37		
b) Innstæður fjárfestingarlánastofnana		— 51.010.510,15		
c) Bundnar innstæður banka og sparisjóða		— 289.500.122,28		
d) Mótvirði stofnlána		— 154.630.835,93		
e) Innstæður á innlánsskírteinum		— 28.749.647,47	641 837 792	20
Innstæður á hlaupareikningum:				
a) Aðalviðskiptareikningur ríkissjóðs		kr. 39.378.761,63		
b) Aðrir ríkisreikningar		— 65.273.073,77		
c) Ríkisstofnanir og sjóðir		— 56.395.781,91		
d) Ríkisstofnanir, bundnar innstæður		— 154.122.000,00		
e) Aðrir reikningar (þar af Bandaríkjastjórn: mótvirði vörukaupa kr. 72.893.961,26)		— 77.873.148,84	393 042 766	15
Mótvirðisfé:				
a) Lokaður reikningur Framkvæmdabanka		kr. 57.053.130,94		
b) Mótvirðissjóður 1961		— 75.297.501,74	132 350 632	68
Innstæður Alþjóðagjaldeyrissjóðs:				
a) Innstæður		kr. 364.270.339,50		
b) Yfirdráttarlán		— 292.937.500,00	657 207 839	50
Innstæða Alþjóðabankans			6 381 189	38
Yfirdráttarlán frá Evrópusjóðnum			215 000 000	00
Erlendar skuldir:				
a) Erlendir bankar o. fl.		kr. 41.627.333,86		
b) Skuld við E.P.U.		— 195.703.740,57		
c) Vöruskiptareikningur		— 277.925.905,84	515 256 980	27
Ýmsir skuldheimtumenn			16 442 056	53
Fyrir fram greiddir vextir			14 927 749	00
Stofnfé			100 000 000	00
Varasjóður			100 000 000	00
Gengisreikningur			1 050 065	15
Húsbyggingarsjóður			27 000 000	00
Vegna væntanlegrar greiðslu til Eftirlaunasjóðs			4 500 000	00
Óráðstafaður tekjuafgangur:				
a) Frá árinu 1960		kr. 431.695,06		
b) Samkvæmt rekstrarreikningi 1961		— 6.263.469,23		
		kr. 6.695.164,29		
Frá dregst:				
a) Lagt í húsbyggingarsjóð	kr. 1.080.000,00			
b) Afskrifað af gengistapsreikningi 1960	— 4.610.000,00	— 5.690.000,00	1 005 164	29
		Kr.	3 335 907 235	15

Reykjavík, 2. febrúar 1962.

SEÐLABANKI ÍSLANDS

Jón G. Maríasson *Vilhjálmur Þór* *Jóhannes Nordal.*

GJÖLD	Krónur	aur.
Vextir af innstæðum á reikningum .... kr. 48.408.621,27		
Vextir af eigin sjóðum .... — 9.804.000,00	58 212 621	27
Vextir af skuldum erlendis	24 791 889	19
Kostnaður við seðla	855 711	18
Rekstrarkostnaður	10 870 801	51
Vextir af stofnfé greiddir ríkissjóði	45 000	00
Til gengisreiknings	1390 418	73
Greitt ríkissjóði skv. l. nr. 4/1960	1 758 193	94
Arður af stofnfé skv. l. nr. 10/1961	5 000 000	00
Rekstrarhagnaður til ráðstöfunar	6 263 469	23
Kr.	109 188 105	05

Framanritaðan efnahags- og rekstrarreikning höfum við endurskoðað og borið saman við bækur bankans, og er hann í samræmi við þær. Einnig höfum við á árinu sannreynt, að verðbréf og aðrar bókfærðar eignir eru fyrir hendi.

Guðlaugur Þorvaldsson,
endurskoðandi
kjörinn af bankaráði.

Georg Hansen,
forstöðumaður endurskoðunardeildar.

Rekstrarreikningur árið 1961

TEKJUR	Krónur	aur.
Vextir af endurkeyptum víxlum	48 728 568	00
Vextir af öðrum innlendum lánum	33 238 144	74
Vextir af erlendum innstæðum og verðbréfum	23 451 479	93
Tekjur af kaupum og sölu gjaldeyris	2 438 668	67
Umboðslaun af erlendum yfirfærslum	1 077 719	20
Ýmsar tekjur	253 524	51
Kr.	109 188 105	05

Reikningurinn staðfestist hér með.

Fyrir hönd bankaráðs

Birgir Kjaran,
formaður.

Með skírskotun til framanskráðra yfirlýsinga endurskoðenda og bankaráðs úrskurðast reikningurinn réttur.

Reykjavík, 15. marz 1962.

Gylfi Þ. Gíslason,
viðskiptamálaráðherra.

Efnahagur Stofnlánadeildar

EIGNIR			Krónur	aur.
Skuldabréf fyrir lánum:				
A-lán	kr.	37.311.516,25		
B-lán	—	3.219.902,50	40 531 418	75
C-lán	kr.	130.540.000,00		
D-lán	—	131.730.000,00	262 270 000	00
Verðbréf:				
Vegna A- og B-lána	kr.	1.060.454,26		
Vegna C- og D-lána	—	36.230.941,79	37 291 396	05
Ýmsir skuldunautar vegna A- og B-lána			4 814 492	92
Ógreiddir vextir:				
Vegna A- og B-lána	kr.	980.870,00		
Vegna C- og D-lána	—	3.169.692,50	4 150 562	50
Tap á lánum vegna A- og B-lána (óafskrifað):				
Frá fyrra ári	kr.	160.000,00		
Tapað á árinu	—	495.556,75		
	kr.	655.556,75		
÷ afskrifað	—	425.556,75	230 000	00
		Kr.	349 287 870	22

sjávarútvegsins 31. desember 1961

SKULDIR			Krónur	aur.
Stofnlánadeildarbréf í umferð vegna A- og B- lána:				
4% bréf til 15 ára 1946	kr.	110.500,00		
4% bréf til 15 ára 1949	—	294.000,00		
3% bréf til 5 ára (seld með vöxtum dregnum frá nafnverði)	—	81.000,00	485 500	00
Ógreiddur kostnaður vegna C- og D-lána			150 000	00
Skuld við Seðlabanka Íslands:				
Vegna A- og B-lána	kr.	43.031.756,87		
Að viðbættri skuldbindingu ríkissjóðs vegna vangreiddra afborgana af A-lánum 31/12 '61	—	3.980.688,00		
	kr.	47.012.444,87		
Vegna C- og D-lána	—	301.439.128,56	348 451 573	43
Fyrir fram greiddir vextir:				
Vegna A- og B-lána	kr.	116.860,00		
Vegna C- og D-lána	—	66.500,00	183 360	00
Óráðstafaður tekjuafgangur vegna A- og B-lána:				
Frá fyrra ári	kr.	7.604,58		
Samkvæmt rekstrarreikningi 1961	—	420.383,23		
	k.r	427.987,81		
÷ afskrifað	—	425.556,75	2 431	06
Óráðstafaður tekjuafgangur vegna C- og D-lána			15 005	73
		Kr.	349 287 870	22

Reykjavík, 2. febrúar 1962.

SEÐLABANKI ÍSLANDS

Jón G. Maríasson *Vilhjálmur Þór* *Jóhannes Nordal.*

Rekstrarreikningur Stofnlánadeildar

GJÖLD			Krónur	aur.
Ógreiddir vextir 1/1 1961 vegna A- og B-lána			395 840	57
Greiddir vextir af vaxtabréfum A- og B-lána			26 180	00
Vextir af skuld við Seðlabankann:				
Vegna A- og B-lána	kr.	1.125.819,95		
Vegna C- og D-lána	—	4.056.122,85	5 181 942	80
Kostnaður við rekstur:				
Vegna A- og B-lána	kr.	37.046,72		
Vegna C- og D-lána	—	307.449,03	344 495	75
Tekjuafgangur:				
Vegna A- og B-lána	kr.	420.383,23		
Vegna C- og D-lána	—	15.005,73	435 388	96
		Kr.	6 383 848	08

Framanritaðan efnahags- og rekstrarreikning höfum við endurskoðað og borið saman við bækur bankans og ekkert fundið við hann að athuga.

Guðlaugur Þorvaldsson,
endurskoðandi
kjörinn af bankaráði.

Georg Hansen,
forstöðumaður endurskoðunardeildar.

TEKJUR			Krónur	aur.
Fyrir fram greiddir vextir 1/1 1961 vegna A- og B-lána			80 687	05
Innborgaðir vextir vegna A- og B-lána	kr.	1.060.573,42		
Ógreiddir vextir 31/12 1961	—	980.870,00		
	kr.	2.041.443,42		
Fyrir fram greiddir vextir 31/12 1961	—	116.860,00	1 924 583	42
Innborgaðir vextir vegna C- og D-lána	kr.	1.275.385,11		
Ógreiddir vextir 31/12 1961	—	3.169.692,50		
	kr.	4.445.077,61		
Fyrir fram greiddir vextir 31/12 1961	—	66.500,00	4 378 577	61
		Kr.	6 383 848	08

Reikningurinn staðfestist hér með.

Fyrir hönd bankaráðs

Birgir Kjaran,
formaður.

Með skírskotun til framanskráðra yfirlýsinga endurskoðenda og bankaráðs úrskurðast reikningurinn réttur.

Reykjavík, 15. marz 1962.

Gylfi Þ. Gíslason,
viðskiptamálaráðherra.

1961

SEÐLABANKI ÍSLANDS

BANKASTJÓRN

JÓN G. MARÍASSON, formaður[1])
VILHJÁLMUR ÞÓR
JÓHANNES NORDAL

[1]) Bankastjórnin ákvað í apríl 1961 að skipta þannig með sér verkum fyrstu þrjú árin, að núverandi bankastjórar skiptist á að vera formenn bankastjórnarinnar hver á fætur öðrum í aldursröð og eitt ár í senn. Jón G. Maríasson er formaður til 31. marz 1962, en þá tekur Vilhjálmur Þór við sem formaður bankastjórnarinnar.

BANKARÁÐ

BIRGIR KJARAN, alþingismaður, formaður
EMIL JÓNSSON, ráðherra, varaformaður[1])
INGI R. HELGASON, héraðsdómslögmaður
JÓNAS RAFNAR, alþingismaður
ÓLAFUR JÓHANNESSON, prófessor

[1]) Emil Jónsson hefur fyrst um sinn tekið sæti Jóns Axels Péturssonar, bankastjóra, sem bankaráðsmaður og hefur jafnframt verið skipaður varaformaður bankaráðsins í fjarveru hans.

Varabankaráðsmennirnir Jón Skaftason, alþingismaður, Ólafur Björnsson, prófessor, og Þorvarður Jón Júlíusson, framkvæmdastjóri, sátu nokkra fundi bankaráðsins á árinu í fjarveru aðalmanna.

Helztu starfsmenn

SEÐLABANKA ÍSLANDS

31. desember 1961

Aðalféhirðir	Þorvarður Þorvarðsson
Skrifstofustjóri	Björn Tryggvason
Forstöðumaður endurskoðunardeildar og bankaeftirlits	Georg Hansen
Starfsmannastjóri	Einvarður Hallvarðsson
Lögfræðingur Stofnlánadeildar	Björn Ólafs

FULLTRÚAR

Aðalfjárhirzla	Stefán G. Þórarinsson
Afgreiðsla	Sighvatur Jónasson
Bókhald	Jóhann T. Ingjaldsson
Endurkaupadeild	Stefán B. Stefánsson
Gjaldeyriseftirlit	Sigurður Jóhannesson
Hagfræðideild	Ólafur Tómasson
Seðlagreining	Torfi Ólafsson

LEIÐRÉTTINGAR:

Bls. 19 I. dálkur, 12. lína að ofan:
í stað nr. 6 komi nr. 4.

II. dálkur, 16. lína að neðan:
í stað 68,1 millj. komi 77,6 millj.

II. dálkur, 10. lína að neðan:
í stað 23,5 millj. komi 33,0 millj.